

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Faluk” Országos Földmivesszövetség)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmiv. ügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 45. szám.

1934 november 11.

Megnyílt a Faluszövetség II. faluszemináriuma

**Marschall Ferenc földmiv. ügyi államtitkár nagyszabású
beszéde a falusi nép felemeléséről**

— Több megértést a magyar nemzet fundamentuma, a magyar falusi és tanyai lakosság iránt. A megértés hidját kell kiépíteni a magyar értelmiség és a falusi lakosság között, — hirdette Marschall Ferenc földmiv. ügyi államtitkár, a Faluszövetség által az egyetemi ifjuságnak az Országos Széchenyi Szövetségben tömörült tagjai részére rendezett faluszeminárium megnyitó ünnepélyén.

Kétségtelen, hogy kevés kivétellel minden polgára e csonka-hazának küzdelmekkel folytatja életét és mégis, ennek dacára, minden figyel-

münket a nemzet ösforrása: a magyar falu és tanya felé kell fordítanunk, ha csak azt nem akarjuk, hogy az elmaradottság bélyegét viseljük, ami a visszafejlődést jelentené. Hiába van egy páratlan szépségű fővárosunk, a magyar vidék és általában a magyar falu és város között, a fejlődésben mégis évszázados különbségek mutatkoznak. A kiegyenlítést nem azon az uton keressük, hogy a város falait akarjuk ledönteni, hanem ellenkezőleg a falu felemelésének szent kötelességét óhajtjuk a különbözős vagy tájékozatlan magyar közvélemény szívébe vésní. Oly kevesen vagyunk és oly nagy különbség mutatkozik magyar és magyar között. Ezen kell segítenünk. Nagy feladat ez, amely szinte az önfeláldozással határos, hosszantartó, folytonos és céltudatos munkát igényel. Szabadságharc ez az előítéletekkel szemben. A falunak nem lehet az a hivatása, hogy az elmaradottságot juttassa kifejezésre. Végre meg kell érteni, hogy a magyar faluért hozott áldozat bőséges kárpótlást nyújt anyagiakban is, hiszen a vidék kulturális emelkedésének a nyomában egy magasabb életszínvonal fejlődik, amikor a falu nemcsak mint termelő, hanem mint nagyobb fogyasztó is jelentkezik.

Széchenyi István már ezelőtt száz évvel nagy magyar parlagra beszélt és sajnos a magyar falu bajai iránt a magyar lelkekben még ma is nagy parlajok mutatkoznak. Éppen ezért felemelő és egyben biztató példa, hogy a magyar egyetemi ifjuságnak a része, amely Széchenyi eszméjét irta zászlajára és az Országos Széchenyi Szövetségben tömörült, az ala-

pitók által ezelőtt harminc évvel kijelölt uton haladva, már egyetemi tanulmányi ideje alatt igyekezik megismerni a magyar falusi és tanyai lakosság életbevágóan fontos problémáit, hogy kikerülve az életbe, hivatása teljesítése közben megfelelő felkészültséggel tudja szolgálni azok érdekeit.

A Faluszövetség immár másodizben rendezti meg a faluszemináriumot és gyűjti maga köré a lelkes Széchenyista-gárdát, hogy szellemi utravallót adjon a magyar falut járó ifjaknak. Ószinte elismeréssel látjuk

Mayer Károly földmiv. ügyi államtitkár,
aki a Faluszövetség faluszemináriumának
megnyitó ülésén szótartott intézett az
ifjusághoz.

Marschall Ferenc földmiv. ügyi
államtitkár,
aki a faluszeminárium ünnepi megnyitóján
nagyhatású beszédet mondott.

az ifjúságnak ezt a nemes elhatározását akkor, amidőn jövő elhelyezésének útját bizony nem napsugár, hanem gyakran sötét köd borítja. Ez az ifjúság azonban érzi elhivatottságát és tudja kötelességét. Ez a munka a magyar értelmiség és a falu összefogásának jegyében folyik. Erre a nemzeti feladatra gyűjtötte annak idején egy táborba Schandl Károly a magyar egyetemi ifjúságot, midőn megalapította az *Országos Széchenyi Szövetséget*. Azóta folyik ez a nevelőmunka a magyar faluért. Az értelmiség és a falu összefogását hirdeti a *Faluszövetség* elnöke: Mayer János egész pályafutása alatt, ezt a hídverést hangoztatta a *Faluszövetség* faluszemináriumi megnyitó ünnepélyén a földmivelésügyi miniszter ur képviselője: Marschall Ferenc államtitkár és az ifjúsághoz intézett szövegében ezt emelte ki Mayer Károly földmivelésügyi államtitkár is.

A magyar faluval való foglalkozáshoz érző szív és magyar lelkesedés kell, ezzel azonban a munkát csak megkezdeni lehet. Eredmények eléréséhez soha meg nem szűnő, szívós kitartásra van szükségünk.

TÖLGYES ISTVÁN dr.

A szeminárium megnyitó ünnepélyének résztvevői

A *Faluszövetség* második faluszemináriuma november hó 6-án, kedden délután 5 órakor nyílt meg ünnepélyes külsőségek között. A megnyitó ünnepségen résztvevett a földmivelésügyi miniszter képviseletében Marschall Ferenc dr. államtitkár; Teleki Tibor gróf koronaőr; a földmivelésügyi minisztérium tisztikara részéről: Barcza Dezső dr. h. államtitkár; Balázs József, Czvetkovits Ferenc, Dányi Dezső, Holzwarth Ferenc, Molesányi Gábor, Parragh Gyula, Titsch Sándor, Tomcsányi Gyula és Tóth Dezső miniszteri tanácsosok; Bukna Kálmán, Viczenik Ferenc és Ziehrer Andor miniszteri osztálytanácsosok; Máthé Imre miniszteri titkár; az országgyűlési képviselők közül Erdő-Harrach Béla, Mihályffy Vilmos és Váry Albert; az OMGE részéről: Mutschbacher Emil és Fabriciusz Endre igazgatók; az Országos Mezőgazdasági Kamara képviseletében Hatalcs Ágoston főtitkár; a Duna-Tisza-közéi Mezőgazdasági Kamara nevében Gesztelyi Nagy László igazgató és Tölgyes Árpád titkár; az OKH részéről Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök és Bathó Gyula titkár; a Stefánia Szövetség részéről Keller Lajos igazgató; a Népegészségügyi Múzeum képviseletében László József mérnök; a Külkereskedelmi Hivatal részéről Radnóti István titkár; az Alföldi Zöldmező Szövetség képviseletében Pukovich József ügyvezető alelnök; továbbá Vajna Ede székesfővárosi tanácsnok; Pártos Szilárd, a Szövetkezetek Szövetsége képviseletében; Molnár Dezső ügyvéd; Reizmann Zoltán dr. a szőlősgazdák képviseletében; Marsorszky Gyula ügyvéd; a Faluszövetség elnöksége részéről Szomjas Lajos ny. államtitkár, Steinecker

Ferenc egyetemi tanár, Steuer György ny. államtitkár; a választmányi tagok sorából: Bodor Antal, Malcoms Gyula báró, Plósz István, Szecheres Bónis és Vécsey József báró; a Faluszövetség tisztviselőkarából: Tölgyes István dr. igazgató, Szecheres László főtitkár, Wieser Béla titkár és Vértessy Ferenc jogtanácsos; a Széchenyi Szövetség részéről Fábry Sándor elnök és Wittig Gusztáv szakosztályi elnök, végül a Széchenyi Szövetségben tömörült főiskolai hallgatók nagyszámában és a fővárosi sajtó több képviselője.

A megnyitó beszéd

Az ünnepséget Szomjas Lajos ny. államtitkár, a Faluszövetség társelnöke nyitotta meg, üdvözölte az egybegyűlteket, majd felolvasta Mayer Károly dr. földmivelésügyi államtitkár megnyitó beszédét.

(Mayer Károly államtitkár akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg az ünnepségen. A szerkesztő.)

Mayer Károly államtitkár megnyitó beszédében utalt arra, hogy a most

problémákkal nemzeti és keresztény alapon behatóan foglalkozott. Ezek az előadások fogják alapját képezni annak, hogy az ifjúság a falu népének körében a felvetett problémákat tovább ismeresse és végül kifejlődhesse az az egészséges közvélemény, amely szükséges ahhoz, hogy a nemzet a faluval szemben fennálló kötelességeit melegebben karolja fel.

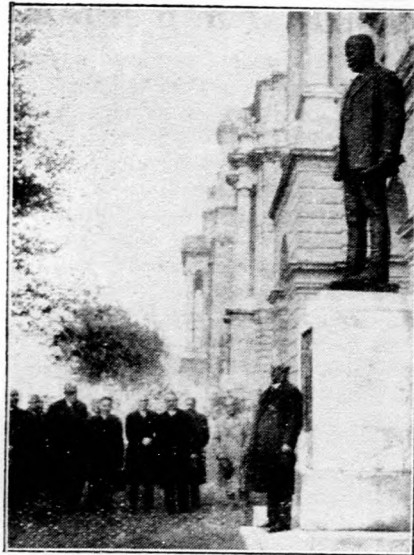
Az ifjúság ne felejtse el soha, hogy neki mindig a gyengét kell védelmeznie és Széchenyi szellemében, az egyéni érdek háttérbeszorításával a közérdeket kell néznie. Ha az ifjak Széchenyi szellemében fogják azokat a tanításokat, amelyeket itt kapnak, továbbadni, ha nem felejtik el soha Berzsényi mondását, hogy: „Minden állam támasza és talpköve a tiszta erkölcs”, akkor nemcsak az ő életük lesz boldogabb, hanem megalapozzák a megelégedett magyar falu, az egészséges magyar mezőgazdaság és ezzel együtt a boldogabb Nagy-Magyarország jövőjét. Ebben a reményben és ezzel az óhajjal nyitja meg a szemináriumot.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szomjas Lajos elnök felkérte Marschall Ferenc államtitkárt, tartsa meg ünnepi beszédét.

Marschall Ferenc dr. államtitkár nagyszabású beszéde

— A földmivelésügyi miniszter szíves köszöntését tolmácsolom a *Faluszövetségnek*, — kezdte szavait Marschall államtitkár — amely a faluszeminárium megrendezésével azt a gondolatot kívánta szolgálni, hogy a falu és az ifjúság között a kapcsolatot kimélyítse. A Faluszövetség akciója hidépítő munka, mert a nemzeti élet két fontos alappillérenek: az ifjúságnak és a falunak átívelését jelenti. Az én szememben a falu a nemzeti erő forrása; az ifjúság a magyar jövőnk forrása; vajjon nem szükséges-e ezt a két forrást egy hatalmas folyamra összedagasztani?

— A magyar falu a magyar föld öröszója. Ott áll a kis-, közép- és nagyzalda. Ott áll határtalan kötelességteljesítésével, mondhatnók isteni türelemmel és csodálatos hűséggel. Az ifjúságnak meg kell látnia ezt az öröklést és nem szabad egyedül hagyni nehéz posztján a gazdát. Az ifjúságnak ki kell menni a falvakba, a barázdák közé, hogy lássa a termelés titokzatos processzusát. Ha az ifjúság megismeri a földdel való nehéz harcot, akkor mindig alázattal fog gondolni a termelő munkára. De meg kell látni a falvakon folyó óriási kulturmunkát is. Mert csodálatos, hogy a mezőgazdasági kultúra ebben az országban nőttön-nőtt a válság idején, jóllehet szakoktatásunk távol-

Nagyatádi Szabó István budapesti szobrának megkoszorúzása halála évfordulóján

nyitó faluszeminárium alkalmat nyújt a jeles előadóknak, hogy tudásuk és lelkesedésük magjait elhíntsék az egyetemi ifjúság lelkébe, hogy ott termékeny talajra találva, a jövőben minél többen, mentől nagyobb szerezettel, buzgalommal és a magyar szent föld iránti nemes lelkesedéssel járják a falu továbbképzésének rögös útjait. A szeminárium keretében az előadók foglalkozni fognak a falu társadalmi kérdéseivel, a mezőgazdasági közigazgatással, a falu közegészségügyével, továbbá szövetkezeti, kulturális, szociális és birtokpolitikai kérdésekkel, tehát röviden a falu életével. Ezeket a kérdéseket mindenkinek, aki a falut szereti, ismernie kell és csak az mondhatja el magáról, hogy ismeri hazáját, aki ezekkel a

ról sincs kiépitve a szükséges mértékben. Magából termelte ki tehát népünk ezt a kulturát; de mit produkálhatnánk, ha a népek ezt a magasfoku értelmi képességét nevelőmunka alá vennők?

— *Ma a falu a hallatlan kinlódások tanyája,* — folytatta az államtitkár. — Ezért fegyelmezett és Széchenyi István szellemében nevelkedett ifjuságnak kell odamenni, nem pedig azoknak, akik a falvak seibeiben akarják megforgatni bicskájukat. A fegyelmezett ifjuság menjen ki a falvakra és ő álljon vigasszal a szenvedő nép oldalára abban a rendíthetetlen meggyőződésben, hogy a falvak népének erkölcsi és anyagi megerősítése az európai konszolidáció kulcsa.

— Széchenyi István hiddal kapcsolta össze a konzervatív gondolatot a haladással. Prohászka Ottokár püspök szívárványhid szükségességéről beszélt Pannonhalmán és Debrecen között. Ma új hidépítésekre van szükség. Legelső sorban hidat kell építeni a város és falu közé. Meg kell azonban építeni a hidat a mezőgazdaság és az ipar között. De meg kell építeni a hidat a falusi nép és az intelligencia között is, mert itt mérhetetlenül nagy a szakadék. Az intelligenciának végre meg kell értenie, hogy nem teremthet a faluban a maga számára külön világot és nem kelthet tiszteletet maga iránt kemény kalappal és pantallóval, hanem csakis gondolkodó aggyal és mélyen érző szívvel. Hidat kell verni továbbá a faluban az alvóg és felvóg között is, mert a falu ezer darabra hull szét és a kisgazdatársadalom lelkileg nem egységes. Végül egy új hidat kell verni a tudomány és a falu között, mert nem lehet nagy költséggel — bármilyen nagyszerű — kutató munkát folytatni akkor, amikor a falvak primitív szellemi szükségleteit sem vagyunk képesek kielégíteni. Én a magam részéről ennek a gondolatnak a szolgálatában fogom kifejteni tevékenységemet.

Marschall Ferenc államtitkár ezután megemlékezett a Széchenyi Szövetség harminceves munkásságáról, a kezdeményezők érdemeiről, majd a magyar falvak javának önzetlen és eredményes munkásairól, végül a legutóbbi idők két nagy alakjáról: Nagyatádi Szabó Istvánról és Mayer Jánosról, a földreform, illetőleg a házhelyjuttatás megalkotóiról. Ezután rátért arra, hogy a szeminárium hallgatóinak a falulátogatások előtt meg kell ismerniök a külső árkérdést, amelyet a fogyasztás csökkenése, az új vámhatárok létesítése, a tulhajtott önellátási törekvések, a vám- és kereskedelempolitikai harc határoznak meg; ismerniök kell továbbá a belső árkérdést, a kötött konstrukciók előnyeit és határait. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Legyetek hirdetői Széchenyi

nemzetépítő gondolatainak. Ha a most következő telet a falvakon így fogjátok eltölteni, akkor nemcsak soha el nem halványuló emlékeket fogtok szerezni, hanem a falvak megismerése üdvös eredményeket fog létrehozni.

Hosszantartó lelkes taps követte Marschall államtitkár beszédét, majd Szomjas Lajos elnök köszönte meg az előadást, amely rendkívül mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre.

Tölgyes István dr. beszámolója

Ezután Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, rövid beszédében beszámolt a múltévi faluszeminárium eredményeiről és örömmel jelentette, hogy az idei szeminárium hallgatósága jelentékeny mértékben gyarapodott. A siker tehát biztosított van. Ezután azt hangsúlyozta, hogy a Faluszövetség másfélévtizeddel ezelőtt a hagyományok tiszteletével párosult haladást írta fel zászlajára, éppen első igazgatója: Marschall Ferenc működése idején, és a Szövetség célkitűzése ma sem változott. Az az ifjuság, amely a Szövetséggel karöltve ma kimegy a falvakba, maga is súlyos anyagi gondokkal küzd, tehát teljes megértését és rokonszenvét viszi a szenvedő nép problémái iránt. Ez az egyik záloga a sikernek.

Tölgyes István dr. ezután jelentést tett a Meskó Pál-alapítvány kamatainak felhasználásáról. A rendelkezésre álló összeget négy, falusi kérdésekkel foglalkozó pályamunka jutalmazására fordította a Szövetség. Ez a körülmény is öröndetesen bizonyítja, hogy az ifjuság lelkében élénk érdeklődés él a falusi problémák iránt. Befejezésül az agrártársadalmi intézmények és a földmívelésügyi minisztérium támogatását kérte a Szövetségnek a falumegismerés fejlesztésére irányuló munkásságára.

Az élénk tetszéssel fogadott szavak után Fábry Sándor, a Széchenyi Szövetség elnöke tett fogadalmat arra, hogy az ifjuság a magyarságot összekötő és nem a szétválasztó problémák felé fordul érdeklődésével, majd Wittig Gusztáv dr., a szeminárium szervezője az ifjuság körében, beszámolt a Széchenyi Szövetség fejlesztendő falumunkájáról.

Ezután Szomjas Lajos elnök az ünnepélyes megnyitót berekesztette.

Szülőoltványok,

hazai gyökeresek és gyökeres vadvevők, többféle alanyokra, úgy bori, mint speciális csemegefajok, legolcsóbban beszerezhetők teljes felelősséggel államilag ellenőrzött telepeken. Árjegyzék ingyen. Cim:

MÉSZÁROS ISTVÁN, NAGYRÉDE.
Postafiók 4. Hevesmegye.

Horthy Miklósné, a Kormányzó Ur neje

A legelső magyar anya felhívása...

Abból az alkalomból, hogy Magyarország Kormányzójának fenköltlekkü hitvese a most következő tél nyomorát is megelőzően felhívással fordult a magyar társadalomhoz, olvassuk a főméltóságú asszony kimutatását az 1933-34. évi segélyakcióról. Hogy a fővárosban 345.028.07 pengő folyt be készpénzben, vidéken 193.773.93 pengő. Tüzelőanyag, fa, szén és brikett a fővárosban 30.388.71 mm gyült össze, a vidéken 8126.16 mm fa és szén, 3473 köbméter fa, 1851 kéve rőzse, 614 szekér ágfa és tengericsutka. Ruha és textilárakban a főváros közönsége 18.872 drb. különféle ruházati cikket és fehérműt, 17.213.60 méter szövetet és egyéb textilárut, valamint 6911 pár új és használt cipőt juttatott, a vidék 16.681 drb. ruhaneműt, 1888.90 méter textilárut, 4962 pár lábbelit és 4344.80 P értékű vegyes ruházati cikket. Élelmiszerek elosztása: a fővárosban 635.243 kg., vidéken 645.965.34 kg. különböző élelmiszer. Tej: a fővárosban 4227.50 liter, vidéken 27.705 liter. Ebéd a fővárosban 4080 adag. Vegyes élelmiszer a vidéken 3087.09 pengő értékben. A készpénzben segélyezették száma a fővárosban 11.892 egység, 63 zárt intézet, 8 gyermekotthon. Természetbeni segélyben részesült: a) tüzelősegélyben 35.213 család, b) ruházati segélyben 8.342 család, c) élelmiszersegélyben 134.657 egység. Összesen 184.052. A vidéken pénzbeli és természetbeni segélyben részesült 45.054 egység. Összesen az egész országban 240.998 egység. Ez a hatalmas kimutatás mindennél ékebbeszólóan beszél.

A Főméltóságú Asszony ezévi felhívása ennek a hatalmas akciónak a

folytatását akarja a most következő télre is biztosítani. A magyar sziveken, lelkeken és megértésen át. Tudjuk, hogy nem hiába. A magyar fájdalom segítségére siet a legelső magyar anyának, aki a betegek fájdalmát, az árvák szenvedését, az özvegyek zokogását, az elhagyottak és munkanélküliek szomorú vergődését akarja megszüntetni a tél kietlen zordságában. Amint a multban is tette. Azért fordul a jószivekhez. Mert csak azok segítségével tudja anyagok jóságához hasonló ügyeket megvalósítani, hogy a legelső magyar anya simogató keze minden szenvedőhöz odaérjen...

Nagyatádi Szabó István szobrának megkoszorúzása

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter és Marschall Ferenc földmivelésügyi államtitkár vezetésével a földmivelésügyi minisztérium tisztviselői kara és Mayer János ny. földmivelésügyi miniszter, a Faluszövetség elnöke, valamint Pesthy Pál nyugalmazott igazságügyminiszter vezetésével mintegy ötven országgyűlési képviselő vonult ki október hó 31-én délelőtt nagyatádi Szabó István volt földmivelésügyi miniszter szobrához, hogy halálának évfordulója alkalmából megkoszorúzza.

A szobor előtt Jánossy Gábor országgyűlési képviselő mondott beszédet. Beszédében kiemelte, hogy Szabó István volt az, aki megvalósította

Kossuth mondását, hogy a falu népének nemcsak kötelességei, hanem jogai is vannak. A szobor oldalán egy dombormű Nagyatádi Szabó István kézfogását jelképezi, ez a kézfogás jelenti Kossuth Lajos művének továbbfejlesztését és betetőzését.

Beszéde után a szobor talapzatán elhelyezte a Nemzeti Egység Pártjának koszoruját, Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter pedig a földmivelésügyi minisztérium nevében tett le a koszort.

Itt említjük meg, hogy a Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság Erdősokonyán az elmúlt héten ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy még ebben az évben megkezdik Erdősokonyán nagyatádi Szabó István mauzoleumának építését. Megállapították azt is, hogy a mauzoleumot Horvay János szobrászművész terve alapján készíttetik el.

Rendelet az ideai inségjárulékról

A Budapesti Közlöny november hó 4-iki száma közölte a belügyminiszter rendeletét az 1934—35. évi inségnyithető tevékenység költségeinek fedezésére szolgáló inségjárulékok kivetéséről és beszedéséről. Eszerint az inségnyithetés költségeinek az 1934—35. évben fedezésére a városokban egyszeri inségjárulékot kell kivetni a jövedelemadó, a társulati adó, a tantemadót és az általános kereseti adó fizetésére kötelezettek terhére. Ha a

Rózsák
Fenyők
Diszifák
Diszserjók
Gyümölcsfák
Bogyós gyümölcsűek
Gyümölcs-vadcsmeték
Szegély- és futónövények
Gyökerezés és sima szőlővesszők
Lomb- és tűlevelűek magcsmetéi

Kolauch-faiskola Szeged

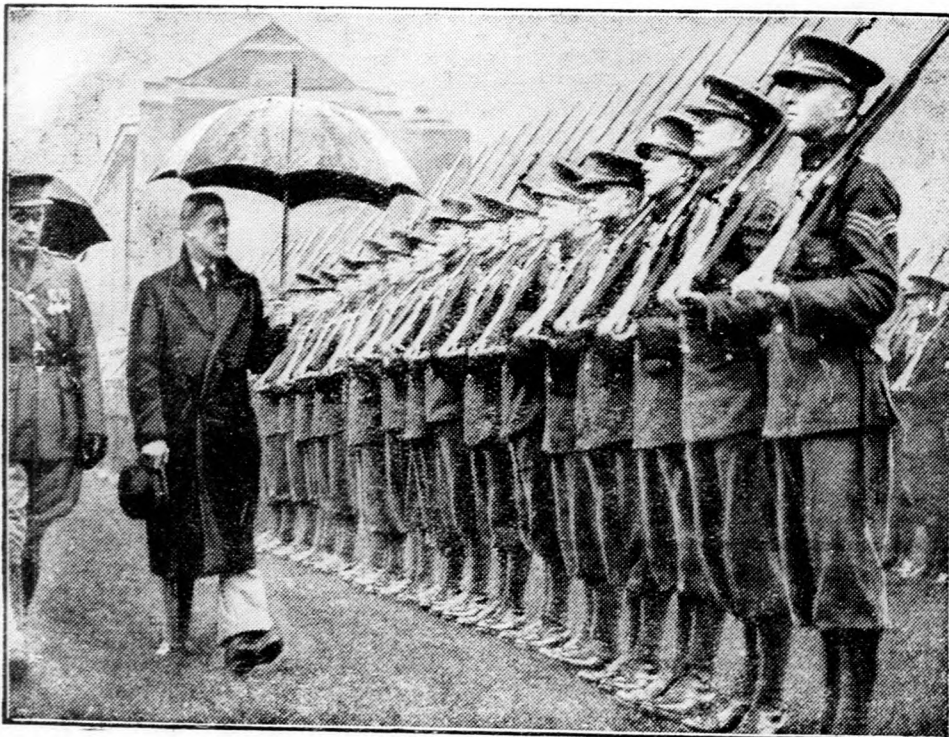
kereseti adó kivetése alapjául vett adóalap az évi 500 pengőt nem éri el, az inségjárulék kivetését mellőzni kell.

Az egyszeri járulék kulcsa a jövedelemadó fizetésére kötelezetteknek a jövedelemadónak 20 százaléka, a társulati és tantemadót fizető kötelezetteknek pedig az adónak ugyancsak 20 százaléka. Az általános kereseti adót fizető kötelezettek az általános kereseti adó alapjául vett adóalaprak 2 százalékát kötelesek fizetni. A kivett inségjárulék 1934 november 15-én válik esedékessé és három egyenlő részletben, 1934 december 15-éig, 1935 január 15-éig és 1935 február 15-éig kamatmentesen fizethető be.

Bethlen István gróf kaposvári beszéde

Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága november hó 5-én tartott közgyűlésén adta át Bethlen István grófnak az örökös tagságról szóló ezüst-oklevelet. A gyűlésen Szapáry Lajos gróf főispán elnökölt. Az ünnepélyes alkalomból a volt miniszterelnök hatalmas revíziós beszédet mondott, amelyben megcáfolta a kisántánt részéről hangoztatott azt az állítást, hogy hazánkban a revíziót csak néhány mágnás óhajtja. A revízió kérdésében nincs különbség magyar és magyar között, hangsúlyozta Bethlen István és például állította Somogyvármegye törvényhatóságát, amely minden dolgozó társadalmi osztályt képvisel, s egyhanguan foglal állást a revízió mellett. Azt is kiemelte Bethlen István, hogy a Dunamedencében hazánk az egyetlen állam, amelyben törvényes rend van. Csak összetartsunk; Európa lelkiismeretének nemsokára fel kell ébrednie, mert itt építeni csak reánk lehet.

Bethlen István gróf beszédét hatalmas tetszéssel fogadták.

Séta a díszszázad arevonala előtt — esernyővel

Az angol trónörökös nem sokat törődik az előírásokkal, hanem ha zuhog az eső, esernyővel a kezében csinálja végig a parádét.

Varsó után: Bécs és Róma

Őszinte és változatlanul meleg barátság fogadta a magyar miniszterelnököt mindkét fővárosban

Gömbös Gyula miniszterelnök, felesége társaságában, november hó 4-én, vasárnap reggel, a már bejelentett bécsi és római látogatására indult el Budapestről. A Keleti pályaudvaron a miniszterelnököt a kormány tagjai, Sztranyavszky Sándor, a Nemzeti Egység Pártja elnöke, Antal István dr., miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője és még sokan mások bucsuztatták.

A miniszterelnököt vivő vonat délnél érkezett meg a bécsi pályaudvarra, ahol Kurt Schuschnigg kancellárral az élen, az osztrák kormány tagjai fogadták Gömbös Gyulát. A magyar kormányfő rövid bécsi tartózkodása során koszorút helyezett a bécsi Hősök Emlékművére, majd meglátogatta Schuschnigg kancellárt és Berger-Waldenegg külügyminisztert. Délután 2 órakor az osztrák kormány ebédet adott Gömbös Gyula tiszteletére. Délután 4 óra körül a miniszterelnök koszorút helyezett el Seipel és Dollfuss kancellárok síremlékére. Ezután Gömbös Gyula fogadta az osztrák miniszterelnök és külügyminiszter látogatását, este 6 órakor pedig tisztelgő látogatást tett Miklas szövetségi elnöknel, végül tárgyalásokat folytatott az osztrák államférfiakkal. A megbeszélések során a két ország vezetői behatóan megvitatták az általános politikai helyzetet és a két államot különösen érintő gazdasági kérdéseket. Az esti órákban a magyar követségen vacsora volt, utána Gömbös Gyula és kísérete elutazott Rómába. A pályaudvaron a miniszterelnököt Kurt Schuschnigg osztrák kancellár bucsuztatta.

Gömbös Gyula miniszterelnököt bécsi tartózkodása alatt, amely egyébként az osztrák kancellár nyári látogatásának viszonzása volt, úgy a hivatalos körök, mint a sajtó rendkívül meleg fogadtatásban részesítette. Az osztrák lapok üdvözlő cikkeikben Gömbös Gyulát hű és tisztelt barátoknak nevezték. A bécsi látogatás újabb bi-

zonysága annak az egészen szoros baráti köteléknek, amely a két országot összefűzi.

Róma . . .

A magyar vendégeket vivő vonat másnap, hétfőn délnél érkezett Velencébe, ahol Gömbös Gyula miniszterelnököt ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Rómába este 8 órakor érkeztek meg a magyar vendégek. A pályaudvaron fogadtatásukra megjelentek: Mussolini olasz miniszterelnök, Suvich külügyi államtitkár, sok nagyrangú olasz tisztviselő és katona, a két magyar követség tisztviselő-kara, díszszázad és zenekar. Mussolini meleg szívélyességgel köszöntötte Gömbös Gyulát, a pályaudvar előtt összesereglett hatalmas tömeg pedig lelkesen ünnepelte a baráti Magyarország miniszterelnökét. Mussolini Gömbös Gyulát szállására, a kvirináli magyar követségre kísérte, ahol a miniszterelnök bizalmas eszmecserét folytatott a magyar követtel.

Másnap, kedden, délelőtt Gömbös Gyula miniszterelnök 2 és egyegyed-órás megbeszélést folytatott Mussolini miniszterelnökkel. Este 9 órakor Mussolini disztribúciót adott a magyar kormányfő tiszteletére.

(Gömbös Gyula római látogatásának további eseményeiről jövő heti számunkban közlünk tudósítást.)

Filléres gyorsvonatok

A MÁV igazgatósága közli, hogy november 11-én legalább ötszáz utas jelentkezése esetében a következő filléres gyorsvonatokat indítja:

1. Budapestről Pécsre. A menettérti jegy ára 5 pengő.
2. Budapestről Sopronba. Ennél a vonathal odamenet a leszállás, visszajövet a felszállás Győrben is meg van engedve. A menettérti jegy ára Sopronba 5 pengő, Győrbe 3.30 pengő.
3. Budapestről Kaposvárra. A menettérti jegy ára 4.30 P 4. Szombathelyről és Pápáról Budapest déli pályaudvarra. A menettérti jegy ára Szombathelyről és Sárovarról 5.30 pengő, Pápáról 4.20 pengő.
5. Eger és Gyöngyösről Budapest keleti pályaudvarra. A menettérti jegy ára Egerből 3.30, Gyöngyösről 2.40 pengő.
6. Szentés és Kecskemétről Budapest nyugati pályaudvarra. A menettérti jegy ára Szentés és Kiskunfélegyházáról 3.60 pengő, Kecskemétről és Nagykőrösről 2.40 pengő.
7. Debrecenből Szegedre. A menettérti jegy ára 5.30 pengő. Az odamenet való fel- és visszajövet való leszállás egységes árak mellett Püspök-ladány, Törökszentmiklós, Szolnok és Cegléd állomáson van megengedve.

Fényszóró a hadgyakorlaton

Újabb kommunista aknamunkát leplezték le

A budapesti főkapitányság politikai nyomozó főcsoportja nemrégiben azt tapasztalta, hogy a kommunisták földalatti mozgalmá megint erőre kapott. Hetényi Imre dr. főkapitányhelyettes irányításával erélyes nyomozás indult és ez rövidesen eredményt járt. Kiderült, hogy Oroszországból három magyar származású kommunista érkezett Budapestre. A háromtagú vezérkar már nagyban dolgozott, a politikai osztály detektívjei azonban hamarosan leleplezték őket. A vezérkar három tagja Horváth Imre telefonszerelő, Stréger Lajos bádogos és Hoffmann Ottó szerelő volt. Mindhárman szerepeltek a magyarországi kommunista mozgalomban, később Oroszországba kerültek és mostanában jöttek vissza. A detektívek előállították őket a főkapitányságra. Az elfogott emberek közül Hoffmann Ottó, még mielőtt megakadályozhatták volna, bezúrt az elsőemeleti detektívszoba ablakát és kiugrott az utcára. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol behalt sebeibe.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

Milyen volt az ideji szőlő- és bortermés Európában?

Az ideji nyárutó a legkülönbözőbb időjárást mutatta az egyes bortermelő országokban és ennek megfelelően eléggé szélsőséges volt a termés-eredmény. Ha sorra vesszük a legközelebb fekvő államokat, úgy azt látjuk, hogy:

Ausztriában a múlt évi termésnek körülbelül háromnegyedét érték el. Ez mennyiségileg 600.000—700.000 hektoliter. A megszállt nyugat-magyarországi részen 200.000 hl volt a termés és itt a vörösborokban a hozam még meg is haladta a tavalyit. Ausztriában mindenféle tömegesen telepítik a szőlőket és igyekeznek a borszükséget sajáttermésű borokból fedezni. Az a körülmény, hogy az osztrák borokat meglehetősen magas vámok védik, sajnos, lényegesen megnehezíti a magyar bevittet ebbe a szomszédos országba.

Csehországban és a Felvidéken elég jó minőségű, 19—22 cukorfokos mustokat kaptak. Itt a múlt évi termés felét érték el. Délmorvaországban a korábbi évek silány boraihoz képest ezidén finom borokat kaptak, melyek között — a hírek szerint — még 13 fokos borokat is mértek.

Romániában rekordtermést vartak, de csak jó közepest nyertek. Egyes vidékeken viszont váratlanul nagy volt a termés. Az export meglehetősen nehézségekkel küzd, mindenképpen az állam által kilátásba helyezett exportprémium gyors megvalósításában reménykedik, mert ez volna az egyedüli segítség, hogy a borfelesleget eladhassák.

Szerbiában eltérő a termés-eredmény. A Bánátban elérték a múlt évi mennyiségeket, a minőség közepes jó. Szlovéniában 28—30 százalékkal kevesebb bor termett, mint tavaly, a

későérésű fajok azonban finom borokat adtak. Horvát-Szlovénországban jóval kevesebb bor termett, mint amennyit a gazdák vártak. Dalmáciában szintén kevesebb bor termett, mint a múlt évben. A csemegezőlő-kivétel eléggé élénk volt, miután a csemegezőlőt értékesítő nagyobb cégek kedvezményeket kaptak.

Bulgáriában eléggé jómínőségű, normális termésre számítottak. Érdekes, hogy a körülbelül egyidőben piacra kerülő bulgár csemegezőlő, az *afus-ali*, egész sereg változványban került tömeges értékesítésre és úgy Görögországnak, mint Szerbiának erősen érezhető versenyt okozott.

Görögországban minőségileg jó termés volt. A vörösborok szüretelése alaposan elhúzódott. A francia nagyobb bortermelés folytán ebből az államból kevés bort fognak Franciaországba exportálni. Magán Számosz szigetén jelenleg körülbelül 80.000 hl bor várja a vevőt.

Olaszországban nagyon sok szőlő-

terület van. Apuliában elég nagy termés volt, míg a többi részeken kisebb, mint a múlt évben. Bor van itt bőségesen. Átlagosan 1—2 fokkal gyengébbek a borok, mint az előző évben. Az olasz exportőrök most arra törekszenek, hogy állandó kínálatiakkal, reklámozásaikkal legalább az ismert olasz borok népszerűségét fenntartsák minden nagyobb, régebben olasz borokat fogyasztó importállamban.

Svájceban két részre kell osztanunk a borvidéket és addig, míg Kelet-svájceban a rovar- és rothadás-károk-tól sokat szenvedtek a szőlők és kisebb termést kaptak, addig Nyugat-svájceban rekordtermés volt. Ez nekünk, magyaroknak nagy kárt jelent, mert ez az állam vitt ki tőlünk ugyiszólván a legnagyobb mennyiségben borokat és most egyszerre visszasett az export. A svájciak óriási propagandával és magas védővámokkal akarják saját vékonyabb borait rávarni a kereskedelemre. Tőlünk most már csak nehezebb és édeskes, tehát olyan borokat fognak importálni, melyek feljavításra alkalmasak. **IRSAI M. JÓZSEF**

3100 jegyzőség küldötte el képviselőjét a jegyzők parlamentjére

A *Községi Jegyzők Országos Egyesülete* november hó 3-án nagy érdeklődés mellett tartotta meg ideji közgyűlését Budapesten, az Ujvárosháza közgyűlési termében. A közgyűlésen a belügyminisztériumot *Smialovszky* Tibor dr., a pénzügyminisztériumot pedig *Ináncsi-Pap* Elemér miniszteri tanácsos képviselte. Négyszáznegyen jegyző sereglett össze a közgyűlésre, 3100 jegyzőség képviselőjében.

A Magyar Híszkegy elimádkozása után *Koncz* János dr. elnök először

a lengyelországi községek egyesületének üdvözlőtáviratát olvasta fel, majd *Horthy* Miklós Kormányzó Ur 15 éves jubileumáról emlékezett meg. Beszéde további folyamán sajnálatlaltal állapította meg, hogy nem a jegyzők hibájából, de *eltűnt a jegyzői ideális fogalma*. Munkájuk belevész a számok oszlopaiba s hiába szaporodik a munka, a személyzetet nem növelik. Meglehetősen viharos hangulatban folyt tovább a közgyűlés, különösen akkor, amikor az elnök arról szólott, hogy vannak *községek, ahol hónapok óta nem kapták meg a jegyzők a fizetéseiket*. Megnyugtatóan hatott azonban a belügyminiszternek az az üzenete, amelyet *Koncz* János dr. tolmácsolt. A belügyminiszter kijelentette, hogy *meztalálták a módját annak, hogy a községi alkalmazottak fizetéseiket pontosan, ugyanugy, mint a többi közalkalmazottak, az állami illetményhivatalból folyósítva kapják meg*. Ez a rendszer 1935 július elsején, az új állami költségvetési év elején lép életbe, de *addig is a belügyminiszter megkeresi a módját annak, hogy alispánok útján, hogy néhány százezer pengőt kiutal-hasson a hátralekötők számára, részben karácsony előtt, részben a tavaszszal, úgy, hogy nem lesz fennakadás a jegyzők pénzbeli ellátásában*. Ugyancsak rendezésre kerül a *földjárandóság értékelésének* kérdése is, ezt azonban nem lehet uniformizálva el-

Gázvédelem, mint tantárgy az angol iskolákban

intézni, hanem egyénenként tesz a megoldásra javaslatot az elnökség.

Smialovszky Tibor ezután a belügyminiszter üdvözlését tolmácsolta és ugyancsak bejelentette, hogy a belügyminiszter megtalálta a módját annak, hogy a jegyzők rendszeresen megkapják a fizetéseiket. *Ináncsi-Pap* Elemér a pénzügyminiszter, *Hindy* Zoltán pedig a TESz nevében üdvözölte a közgyűlést.

A további felszólalók a jegyzői kar számos problémájára hívták fel a figyelmet. Kifogásolták a *községi alkalmazottak szociális ellátásának teljes hiányát*. *Pajtás* Gyula indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy felirattal fordul a kormányhoz, amelyben az *Országos Tisztviselő Betegápolási Alap működésének a jegyzői karra való kiterjesztését is kéri*.

Nagy megnyugvást keltett *Fischer* Lajosnak az a kijelentése, amelyet Somogy vármegye alispánjának megbízásából közölt és amely szerint az alispán a jegyzőkkel karöltve olyan felterjesztést tett a belügyminiszternek, hogy a *jegyzők rendbirságolása tekintetében megváltoztatják az eddigi rendszert és a birságolás jogát egyedül a főszolgabíróra ruházzák át, ami a belügyminiszter szándékainak is teljesen megfelel*.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz is, hogy akciót indítsanak a *keszthelyi üdülőház* építésére. Felir az egyesület a kormányhoz azért is, hogy a *községi tartozások rendezése tekintetében a kedvezményes törlesztést tegyék lehetővé*. Végezetül a tisztújítás következett s általános ováció közben elnökké a következő hat évre ismét *Koncz* János dr. csepeli főjegyzőt választották meg, alelnökök *Harsányi* Béla, *Börzsönyi* László és *Magnin* Alfréd lettek, a jegyzői tisztet pedig *Vámos* Ferenc főjegyző tölti be.

ELADNÉK :

Eladnék 170 darab milotai és seleshelyi fajtájú **diófát**, legolcsóbb áron. Cim: *Brezka* János, *Nyiregyháza*, *Markó-bokor* 14. szám.

Eladnék fajtiszta, jégverés és peronosporamentes **csemege-szőlőveszszót**, ugymint: Szőlőskertek királynéje, sima *Mathiász* Jánosné, stb., őszi szállításra, szavatosság mellett, ár megegyezés szerint. Cim: *Felföldi* József, *Csongrád*, *Kétágu-utca* 3. sz.

Eladnék 20.000 darab I. osztályu **szőlőajtványt**, 10.000 darab II. osztályu szőlőajtványt, többféle csemege-és borfajtát. Gyökeres és sima hazai vesszők legolcsóbban beszerezhetők. Cim: *Felföldi* János, *Nagyredő*, *Héves-m*.

A Nemzeti Egység Pártja földmunkás-tagjainak százfőnyi csoportja megérkezik az eresi csatornaépítéshez

1. Hodula Ferenc, a párt helyi elnöke köszönti a csoportot. 2. Földi Mihály, a munkáscsapat vezetője

VASÁRNAP DÉLUTÁN

Híres csárda volt a Vásárhely alatti Kutasi-csárda, meg ugyan hangos a sok jövő-menő vendégtől. Mert bizony ritkaságos járt uton várta fedéllel az utast. Aki Nagyváradra, Kassára, Szolnokra igyekezett, vagy az Alföldön akart keresztül vágni, ezt a csárdát alig kerülhette el. Nem is kerültek el a túri vásárról hazafelé tartó csongrádmegyei vásárosok sem. Egész kocsikaraván rostokolt az állás alatt, meg ahol fért, míg bent a vásárosok öblögették lefelé a karcos szatymazi bort. Nagy hanggal voltak.

— Hja, amikor még Rózsa Sándor kerülgette a kocsisort, volt hiba, meg hiba, — konditja nagyharanggal az egyik majszter — de az már Gajgonyán örzi az asszonyát. Meg oszt vigyáz ránk *Bonyhády* megyefőnök ur öngyásága.

— Hát a Szabó gyerekek? — üti fel a pint mellől deres fejét *Kala* mester, céhbéli csizmadia.

— Azoktól nincs mit tartani. Nem mernek azok pandurjárta uton eszmérolni, — magyarázza begyesen *Kolofon* mester.

— De hiszen száz pengőforint van fejükre kitűzve. A Hámszorító Csárdában egy cseh urat paprikásnak aprítottak. Oszti aki ilyet tesz, többet is mer az, — vélekedik egy harmadik.

— No hát, ha én találkoznék velük, — vélekedik szomorkásan *Kala* mester — oszt elállitanának, hát azt mondanám, ehen van ni. Itt a 40 pengő forint, amit a csizmából kiárultam. Vegyétek el, ha lelketekre veszitek, hogy otthon hét nevetlen gyerek kér kenyeret, meg a beteges asszony pati-

kát. Nem vennék azok el, én amondó vagyok. Emberek azok is, nem bántják a szegényt. Az az ur a Hámszorítóban cseh volt, mink meg magyarok vagyunk. Meg annak pénze is volt több...

— Tudja is kend? — zudulnak rá többen. — Mesebeszéd az. Betyár, betyár. Mind kötnivaló az.

— A' hát, — hagyják helyben többen — kapcabetyárook azok, uton-állók.

— Ki meri azt mondani? — áll fel az egyik sarokból egy feketehaju szál-ember.

— Én, — veti oda az egyik vásáros — de oda nem osztottunk.

— No, akkor elég lesz ide egy szál gyertya is, — folytatja komolyan a szálember — és már dörrent is kezében a cső és a gyertya elhalt. Az, hogy milyen Szabó Pál, én tudom legjobban. Hanem mostmár osszák csak ide a garast meg a forintokat szépen. Akinek eszébe jutna ingerkedni, lelvöm, mint a verebet! Ezt ugy mondta, hogy semmiféleképen nem lehetett tréfának érteni.

Lett is erre megdöbbenés. Minden begyessedöbe beleszaladt a madzag. Rakták is ki az asztalra a tallérokat rendjével, még a bankók is előkerültek a csizmákból. Míg Szabó Palkó tartotta a pisztolyt, addig öccse, Miska, tarisznyára seprette a szákmányt, *Kala* szomorú 40, azaz negyven forintjával.

Ezután lóra ültek és mint aki jól végezte a dolgát, tovaügettek.

— No, ezt jól csináltuk, — szóalt meg *Kolofon* — ezért érdemes volt

ennyit gürcölni. Na ugy, ugy-e mondtam, hogy haramia, csak haramia. Ládd-e, — kanyarított Kala felé — oda a negyven pengő. Mért nem mondtad nekik, hogy kell a gyerekeknek?

— Hászen hallhatták, mit beszélünk az imént, — ritta el magát Kala mester. — Meg látod-e té is, hogy vigyáz ránk Bonyhády megyefőnök ur. Vitatták, átkozták a dolgot, míg lassan megindult a szekérkaraván koldusan és buvalcsapva Vásárhely felé...

Mikor Kala mester kocsija bekanyarodik a ház elé, szalad elébe a felesége:

— Jaj, halljaa, — nyárászódik az asszony — már azt hittem, valami baja érkezett kendnek.

— Miről gondolsz, tán hire szaladt már?

— Nem a', hanem itt járt egy lóhátas, oszt ide adott nyolcvan pengőt. Azt mondta, kend küldte haza előre, majd meg jó kend is...

SZÁMADÓ ERNŐ

SZÖVETKEZETI ÉLET

A hetibetétek gyűjtése

A magyar mezőgazdaságnak hitelre, tőkére van szüksége, mert a mai kapitalista gazdasági rendszerben tőke nélkül nincsen termelés és hitel nélkül elsorvad a gazdasági élet. De tudatában kell lennünk annak is, hogy az egész Európában, sőt az egész világon uralkodó politikai zűrzavar és feszültség miatt, egyelőre nem igen számíthatunk a külföldi pénz beözönlésére. A mezőgazdasági termelés fel-frissítéséhez szükséges tőkék előteremtésénél tehát — legalább a megindulásnál — önmagunkra, a magunk erejére, a magunk erőfeszítéseire vagyunk utalva. A kölcsönösség és önszegély alapjára kell helyezkednünk és a „segíts magadon, az Isten is megsegít” bölcs jelmondatát kell megszívlelnünk.

A magyar hitelszövetkezeti mozgalom legközelebbi és legfontosabb feladata: a mezőgazdaság új hiteléletének megindítása. Ennek a feladatnak megoldása azonban csak úgy lehetséges, ha a hitelszövetkezetek — egyelőre szerényebb keretek között — megindítják a szövetkezeti tőkék gyarapítására irányuló munkát. Ennek az új tőkegyűjtésnek egyik legalkalmasabb és a mai viszonyoknak megfelelő módja a kisösszegű hetibetétek gyűjtése.

Meg vagyunk győződve arról, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek meg fogják érteni az idők szavát és vállalni fogják ezt a legujabb, reájuk váró feladatot. Ezeknek az apró betéteknek gyűjtése fokozatosan

lehetővé fogja tenni az újabb hitelnyújtást, a mezőgazdaságban dolgozó és a gazdatiszadalom érdekeit szolgáló tőkék fel-frissítését s ezzel a magyar mezőgazdaság fejlődésének, átszervezésének és fellendülésének új korszakát nyithatja meg. Ismét alkalom adódik arra, hogy a hitelszövetkezetek bizonyosságot tegyenek arról, hogy valóban a magyar falvak kisembereinek érdekében dolgoznak és rendíthetetlenül kitartanak ama nemes hagyományok mellett, amelyeket az alapítók félszázaddal ezelőtt a mozgalom elé kitűztek. Elérkezett tehát az ideje annak, hogy a hitelszövetkezetek e reájuk váró feladatot minél eredményesebben elvégezzék.

NEMZETGAZDASÁG

A kereskedelmi miniszter tárgyalásai az ipari nyersanyagellátás kérdéséről

A nagyipari körök érdeklődésének előterében most Fabinyi kereskedelmi miniszter tárgyalásai állanak, amelyeket a magyar ipar vezetőivel a nyersanyagellátás kérdéséről folytat. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének szakvéleménye szerint, ebben az esztendőben kerekén 90 millió pengő értékű külföldi nyersanyag-

ra volna szükség, ha azonban tekintetbe vesszük azokat a nyersanyagokat is, amelyek árucseré utján kerülnek az országba, akkor a devizasükséglet összege 60—70 millióra csökken. A kereskedelmi miniszter tárgyalásai arra irányulnak, hogy Magyarország minél több hazai nyersanyagot használjon fel és minél kevesebb nyersanyagot hozzon be a külföldről. Elsősorban a textilipar anyagbeszerzésének kérdése vár megoldásra, mert pamutfeldolgozó gyáraink nyersanyagbeszerzése a devizahiány miatt állandó nehézségekkel jár, holott ennek az iparágak a zavartalan működése nemcsak általános nemzetgazdasági érdek, hanem az abban foglalkoztatott munkástömegekre való tekintettel szociális érdek is. Itt említjük meg, hogy az 1934. év első felében a magyar ipar 72 millió pengő értékű gyártmányt exportált, tehát ha ez az összeg és az ennek megfelelő második félévi eredmény, mind szabad deviza formájában folya be, az ipar maga is képes volna a nyersanyagellátásához szükséges devizáról gondoskodni. A statisztikai kimutatás szerint a magyar ipar exportja elérte már egész exportunk 38 százalékát.

A pénzüntézetek betétállománya. A Pénzüntézet Központ jelenti, hogy a kötelékébe tartozó 428 fővárosi és vidéki pénzüntézet 1934. szeptember hó 30-án összesen 1390.2 millió betétet kezelt, ami, tekintve a betétállomány állandó lassu emelkedését, a pénzüntézetek iránt megnyilvánuló bizalomnak biztos jele.

Az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások. Az osztrák-magyar kereskedelmi megállapodást, tudvaleg, azon az alapon kötötték meg, hogy Ausztria másfélszer annyi értékű árut tartozik átvenni tőlünk, mint amennyit mi Ausztriából behozunk. Ez az arány az utóbbi időben erősen eltolódott Ausztria javára s a most folyó tárgyalásoknak épen az a céljuk, hogy az arányt a megállapodás értelmében átveendő listttel Magyarország javára megjavítsuk.

250 ezer angol font beszolgáltatására kötelezték magukat a baromfi-exportőrök. A magyar baromfi-exportőrök megállapodást létesítettek a Külkereskedelmi Hivatallal és kötelezték magukat arra, hogy a baromfi-exportból 250 ezer angol font értékű nemes valutát szolgáltatnak be a Nemzeti Banknak. Ez az összeg angol exportunkból fog befolyjni és miután az Angliában létesített pénzügyi megállapodás szerint exportunk ellenértékének 10 százaléka régi angol tartozásaink, 45 százaléka pedig új angol tartozásaink törlesztésére szolgál, a fennmaradó 45 százalék — körülbelül 130 ezer angol font (2.2 millió pengő — szabad deviza jut ilyen módon a Nemzeti Bank birtokába.

Piccard tanár ballonja

Jean Piccard és felesége október hó 23-án Amerikában felszálltak a sztratoszférába és 16.000 méter magásra emelkedtek. A ballon később egy fára zuhant. A házaspár ejtőernyővel hagyta el a gondolat és szerencsésen földet ért.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A pulykák takarmányozása

A pulyka tanyai viszonyaink közt nagyon jelentős baromfi, mert a szé-rüskert, tanyaudvar, tarlok, répa-földek, szőlők és gyümölcsösök, stb. bejárásakor temérdek gyommagvat és rovarot szed össze, amivel jól táplálkozik és így a kártékony rovarok irtásával kettős hasznot biztosít a gazdának.

A fajta tekintetében az legyen az irányadó, hogy az illető vidéken leg-keresettebb, a kereskedők kívánságának megfelelő (fehér vagy bronz) tenyészűk.

A magpulykákat télen ne koplaltassuk, mert akkor későn kezdik a tojást. Adjunk nekik — *Báldy* Bálint gazdasági felügyelő szerint — reggelire buzakorpa, árpa, kukorica nedves keveréket és hozzáteszünk 3—5 százalékos takarmánymeszet és egyharmadrésnyi lucerna- vagy lóhereszecskát. Este adunk szemeselést: tengerit és árpát keverve. Egy kakasra 6—8 tojót számítsunk.

A kis pulykáknak első eleségül apró faszéndarát, finom homokos kavicsot és kevés vizet ajánl ugyanaz a szak-ferfi. Az első 2—3 napban adjunk kissé nedves tengeri-, árpa- vagy buzadarát. Később e darakeverékbe 2—3 százalékos takarmánymeszet és kétharmadrész vagdalt zöldet adunk (esetleg marhakaópszát). E mellett szoktassuk pulykáinkat a legelőre.

Ősszel a hizlalásra szánt pulykákat korlátozzuk kisebb udvarra és itt naponta etessük meg őket 70 százalék tengeridara, 27 százalék árpadara és 3 százalék takarmánymész nedves keverékével. E mellett bőségesen kapjanak vizet vagy esetleg lefölezött tejet. Kevés zöld, kavics és faszén biztosítja a zavartalan emésztését.

Báldy Bálint számítása szerint egy 6—8 hónapos (5 kg körüli) pulyka előállítására bekerül 2—3 pengőbe. Aszerint, hogy milyen árat érünk el velük (80—120 fillér), egy pulykán 2—4 pengő haszon mutatkozik. Ez bizony nem megvetendő összeg!

Diófák nevelése

Kiváló erdészeti szaktekintélyünk, *Béky* Albert szerint a diófánál hálá-sabb fa nincsen. Telepítése könnyű, gondozást alig kíván. Gyümölcsét jól lehet értékesíteni, mert hazánkban több fogy el, mint amennyit eddig termelünk, tehát a túltermelés okozta áresőkkenés nem fenyeget. Minthogy pedig gyümölcse hónapokig eltartható, az a veszély se fenyegeti a termelőt, ami például sok gyümölcsnél megvan, hogy tudniillik a terményt pár napon belül okvetlenül értékesíteni kell, mert különben tulérik, elrohad, stb. A dió-

fa fája is nagyon értékes butorfa.

A diófa mérszben hiányt nem szenvedő, kellő mélységű, déli (napos) lejtőket szeret leginkább, de a hideg és nedves talaju északi fekvéstől eltekintve, mindenütt megél és kielégítő termést ad. Termése ott bizonytalan, hol a késő fagyok gyakoriak.

A diót magról szaporítjuk. A magot mindjárt oda kell ültetni, hol a fát nevelni óhajtjuk, mert a dió-csemete az átültetést nem tűri; helyesebben: a csemete gyökérzete oly mélyreható, hogy szaggatás nélkül a faiskolából kiszedni nem lehet, már pedig a diófa a metszegetést sem a gyökerén, se a földfeletti részen nem állja.

Szaporításra a legjobb termőfákról szedjük a diót. A középnagy, félkemény, sima héjú, édes ízű dió legalkalmasabb a termelésre. A papírhéjú dió kereskedelmi értéke kisebb, mert ez szállítás közben összetörik. A belül erősen fás vagy ürege, különösen pedig a kesernyű ízű nem érdemli meg, hogy tovább szaporítsuk. A vetésre szánt diót ne verjük le, hanem hagyjuk a fán, míg teljesen megérik s így magától lehullik.

A vetésre kiválasztott diókat pincében, tiszta, száraz homok közé kell rétegezni, hogy a tél folyamán tulajdonképpen ki ne száradjon és így tavaszi csirázásra veszélyeztetve ne legyen. Ha a homok közt a dió penészedni kezdene, akkor kifeljük le rólok a penészt, szárítsuk ki — melegítéssel — a homokot és rakjuk a pincének szárazabb részébe.

A magágyul szolgáló gödröt már ősszel ássuk ki 1 méter szélességben és 60 cm mélységben, hogy a fagy jól átjárhassa és megporhanyíthassa. A dió elvetése előtt a gödröt behányjuk és a gödör közepébe március folyamán 8—10 cm mélyre 2—3 szem diót (az egyes szemeket 15—20 cm távra) a földre ültetjük. Több szemet egy helyre azért szoktunk ültetni, hogy ha egyik nem csirázna ki, a hely kihasználatlanul ne maradjon.

A kis magcsemete körül 1 méter átmérőjű földtányért szabadon hagyunk és földjét műveléssel állandóan porhanyó és gyommentes állapotban tartjuk.

Az így állandó helyére vetett dióból lesz a legszebb, legegészségesebb fa, mert ez nő a legtermészetesebb módon.

Mi ujság a borpiacon?

Néhány nap óta, különösen az erősen szorgalmazott adóbehajtások folytán, több vidéken kényszereladásokról hallani. A mult esztendőben szűkret után sokkal enyhébben kezelték az

adóközegek ezt a kérdést; kívánatos lenne az adózó polgárok anyagi érdekeinek megvédése céljából ezidén is méltányosabban, hosszabb fizetési határidővel szedetni az adót. Ha a borárak január felé emelkednek, ami nagyon valószínű a kis termés folytán, úgy mindjárt nagyobb a bevétel és több pénz jut adóra is! Az ismertebb vidékeken, például *Kecskemét, Soltvadkert, Hajós, Jászberény, Szeged-Királyhalom* körül, jelenleg kisebb kereslet mellett 2 fillér körül mozognak az árak fokónként. A gyengébb, kommerc borokat helyenként 1.65—1.70 fillérért szedik. A vörösborkor ára továbbra is szilárd; 50 fillér alatt nem is kapni valamire való burgundi bort sem Szekszárdon, sem Egerben.

A vásárlásra feltétlenül élenkitőleg fog hatni a svájci kormány az a legutóbbi rendelete, mely szerint az eddigi beviteli korlátozásokat a vörösborkora felfüggesztette és így akadály nélkül exportálhat Magyarország is Svájcba ilyen színes borokat. A vidéki bizományosok, bár lassan, de mégis megkezdik Svájc részére a megfelelő színű ujborkor felvásárlását. Ha 1—200 vagonnal sikerült kiszállítani, máris 1—2 tized fillérrel szilárdulhat a mostani nyomott ár.

Irsai M. József

Apró jótanácsok

A szénafélék közül a legjobb minőségű rétisznát, továbbá a pillangóvirágu szénaféléket, így a lucernát, a baltacimet és a lóherét tartalékoljuk a fiatal, egy éven aluli csikók, borjúk és bárányok részére. A választott malacok és a szoptató kocák nagyon meghálálják, ha nekik is juttatunk 0.1—0.4 kg lucerna-, vagy lóhereszénát, de ennek igen gyenge szénának kell lenni, mert a rostos, kemény szárat a sertés már nem tudja megemészteni. Szénát tartunk fenn még a tehének és vembes kancák számára (fejenként legalább 3 kg napi adagban), továbbá az anyajuhok részére (fejenként és naponként ¼ kg-ot). Az idősebb növények-marhának a másodrendű széna is megfelelő lesz. Az igásökröket és herélt lovakat széna nélkül is kitelletethetjük.

Vetéseinket a kikelés után gondosan vizsgáljuk meg s ahol vetési hibákat találunk, pótoljuk ezeket foltozással. Ha a repevetésekben a repcedarázs álcái tömegesen jelentkeznek, ne tétovázzunk, hanem szántuk ki a fertőzött repeét, vessünk helyébe más veteményt.

A késői burgonyák kiszedése sürgősen befejezendő. A kapavágott, sérült és nem teljesen egészséges burgonyákat válogassuk ki az egészségesek közül még bevermelés, téli elhelyezés előtt, hogy meg ne fertőzzük a romlás csíráival burgonyaprizmáinkat, illetőleg vermeinket s ne legyünk kénytelenek csakhamar újból át-ültetést eszközölni s az eltartási költségeket ezek is szaporítani.

SZIVÁRVÁNY

Ez aztán szerencse!

Állástalan ural csoda történt. A mai viszonyok mellett állást kapott. No, örült is szegény feje! A legelső dolga volt, hogy megnősült, szépen bebutorozkodott, a következő esztendőben gyermeke is született; mivel pedig igen rendes, szorgalmas és józanéletű ember volt, évről-évre gyarapodtak, sokasodtak. Mikor már elég pénzük volt, egy napon azt mondja Szerencsés Flótás ur a feleségének:

— No, tovább nem szorongodunk ebben a szűk lakásban, Sári. A jövő negyedben kivesszünk egy kétszobás lakást.

Másnap Flótás ur szörnyen lelógó orral jött haza hivatalából és elmesélte a feleségének, hogy nagy baj van. A vállalat igazgatója sikkasztott, elvitte az egész tőkét és most nem tudja mi lesz. Így a lakásból nem lett semmi. Szükséget eddig még nem láttak, mert a félrerakott pénzből még futotta. A házbért különösen pontosan fizették. Mivel azonban itt a földön még nem teremtet a jó Isten olyant, aminek egyszer vége ne lenne. Állástalan ur is arra eszmélt egyik napon, hogy ami volt, nincs. A pénze elfogyott. Amint mondtam már, nagyon rendes ember volt, amíg volt pénze, pontosan fizetett. A háziur sem szorongatta. Különbösen is vagyonos ember volt. Ezen a házán kívül más-más kerületben még két házzal rendelkezett. Az idő mult. A lakáshátralék sokasodott. A háziur lement Állástalan urhoz és azt mondta neki:

— Kedves Állástalan ur, ez így tovább nem mehet.

Állástalan ur védekezni akart.

— Bocsánatot kérek...

— Tudom, hogy megadná a lakbért, ha tudná. De nem tudja. Azt is tudom, hogy legelső a házbér lesz, ha állást kap. De nem kap.

Állástalan ur szeme megnedvesedett.

— Tekintse a családomat!

A háziur arca szokatlanul jóságosra változott:

— Nem lakoltatom ki — szölt — inkább segíteni akarok magán. Ha megígéri, hogy a házamból kiköltözik, elengedem a hátralékot.

— Állástalan ur örült is, meg szenvedett is:

— Szívesen megteszem, de nincs pénzem a hurcolkodásra.

— Azt is fizetem, csak menjen el.

— Igen, igen — akadozott a szorongatott ur. — elmennék szívesen, de pénz nélkül ki ad nekem lakást? Hiszen egy-havi bért sem tudok lefizetni!

A háziur a zsebébe nyult és előhuzott egy bankót:

— Nézze, itt van száz pengő. Ebből kifizethet kéthavi bért. A magáé.

A pénzt átnyújtotta a lakónak, gondolva, hogy a kidobott pénz majd visszajön az új lakó pontos fizetése révén. Csak ettől szabaduljon meg. A lakó örült s pár nap múlva boldogan ujságolta a háziurnak, hogy van már lakás és elsején hurcolkodik. A háziur nagyot sóhajtott. A következő hónap elsején Állástalan ur elköszönt a háziurtól. Másnap a háziurnak vendége volt. A szomszédos kerületben levő házának a házmestere látogatta meg és örömmel jelentette, hogy végre kiadta a szobakonyhás lakást. Hozzá nagyszerű fizető vette ki. Előre kifizetett kéthavi bért. Összesen száz pengőt. Mit gondolkodnak, ki volt az új lakó?

Az előbbeni Állástalan ur.

NYÁRY ANDOR

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Sajtkészítés házilag

(Egyuttal válasz „T. L., Kerkanémet-falu“ kérdésére.)

Házi előállításra inkább csak olyan sajtok alkalmasak, melyeket frissen szokás fogyasztani, mert ezeknek készítése a legegyszerűbb. Ilyenek a tejszinsajt, pogácsasajt és juhturó.

A tejszinsajt házi elkészítésének módja a következő: 5—6 rész tejhez 1 rész tejszint teszünk s edényben meleg (körülbelül 32 C. fok hőmérsékletű) vízbe állítjuk, hogy a tej tartósan 30 fokos maradjon. Ezután annyi tejoltót adunk hozzá, hogy 5—6 óra alatt megalvadjon. A még lágy alvadékat 2 ujjnyi vastag hasábokra szeleteljük, majd lapos kanállal kiszedjük és ritkaszövésű törözsacskóba helyezzük, hogy a savó kicsepegjen belőle. Másnapig meleg helyen tartjuk, akkor az alvadékat két deszka között gyengén kipréseljük és átgyurjuk. Egy-két nap múlva a sajt átsavanyodik és tejfölös ízt kap; ilyenkor szokás asztalra adni.

Pogácsasajt készítésénél a teljes tejet savanyu állapotban lefölezzük és az így megnyert sovány tejet meleg helyen megalvasztjuk, aztán törözsacskóba kötjük. Mikor a savó nagyobb része már lecepegett, a turót jól kipréseljük, átgyurjuk és finom konyhasóval meg kevés kőménymaggal keverjük össze. Ezután kézzel 1 cm magas és 4 cm átmérőjű hengereket formálunk belőle, melyeket szalmán szárítunk és érlelés végett gyengén sózott savóba vagy hordócskába rakjuk, ahol 8—10 hét alatt teljesen megérnek. A jól elkészített, érett pogácsasajt sárgás-pirosas színű, sima és a héja kissé nedves szokott lenni.

Juhturó vagy lipői készítéséhez

1—2 hetes juhgomolyát használunk, melyet megtisztítva felszeletelünk, apróra vágunk és konyhasóval izlés szerint meghintve, husvágógépen átdarálunk. Ezután kézzel jól átgyurjuk és mázas fazékba tömködjük bele. Pár heti állás után izletes sajtá alakul.

Gumiszövet ragasztása

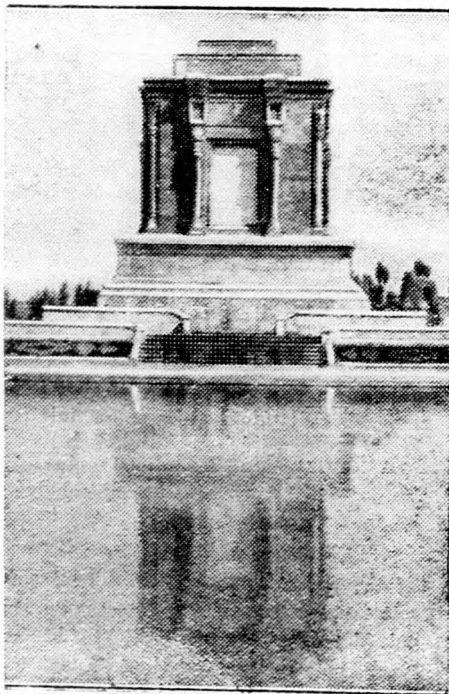
Gumiszövet ragasztására 1 sulyrész aprított guttapercsát, 20 rész szénkéneget, 10 rész benzol és 10 rész terpentín keverékében feloldunk. Az oldatot alaposan, sokáig összerázzuk, majd mikor leülepedett, 42 sulyrész gyantát oldunk fel benne. Gumicipő ragasztásához 4 sulyrész guttapercsát és 8 rész nyers kaucukot, 30 rész szénkéneget oldunk, majd 2 rész halenyvvel alaposan elkeverjük. A ragasztó másfél-két nap alatt megszárad és a nedvességet nem engedi át.

Ételreceptek

Sárgaborsó szalonnával. Fél kg. megtisztított sárgaborsót sósvízben puhára főzünk, 20 deka füstölt szalonnát szeletekre vágva kisütünk, zsírjából rántást készítenk a főzelékhez, a szalonnaszeleteket pedig tálaláskor a főzelék tetejére tesszük.

Paprikás burgonya. Egy evőkanál zsíron megpirítunk fél fej reszelt vöröshagymát, aztán késhegynyi paprikával meghintve, egy-két kg. meghámozott és hosszában négyfelé vágott burgonyát teszünk bele s felöntjük annyi vízzel, hogy ellepje. Addig pároljuk, míg a burgonya megpuhult, akkor 1—2 evőkanál paradicsomot s ugyanannyi tejfölt teszünk bele s még egyszer felforraljuk.

Sült sertéscsülök. A nyers sertéscsülköt egy pár óráig beszóva állni hagyjuk, majd sós vízben addig főzzük, míg a hus a csonttól le nem válik. Akkor a húst felszeleteljük s ha kihült, lisztben megforgatva, forró zsírral hirtelen megsütjük.

Ilyen nagyszabású emlékművet költő még sohasem kapott
A perzsa Firduszi sírja fölé emelték ezt a mauzoleumot. A költő ezer esztendővel ezelőtt élt.

H I R E K

A réten a virág...

A réten a virág,
A fűszál harmatos,
Az a barna kislány
De nagyon bánatos.

Ne szomorkodj kislány,
Mondd meg a nénédnek,
Ő is adott csókot
Néha a legénynek.

Ő is adott csókot,
'Nem egyet, nem kettőt,
Ne lássa meg hogyha
Csókot ad szeretőd.

FURKA ANDRÁS (Dévaványa)

Zizegve hull...

Zizegve hull a rózsafa levele,
A kék égbolt borus felhőkkel tele.

Szívemet is elborítja a bánat,
Más öleli szökehajú babámat!...

Ha tavasz jön, nyílik rózsza az ágon,
Csak én nem leszek e csalfa világon!...
Most van az ős, sárgulnak a levelek:
Nemsokára: engemet is temetnek...

KAPORNAKY GYULA
(Szomoróc)

Nem járok én többé...

Piros rózsza, fehér rózsza,
Nem hiszek én többé soha...
Más asszony lányába.
Bármily édes piros ajka,
Minden szép lány hazug, csalfa,
Nem hiszek szavába...

Egyszer hittem, megis jártam,
Egész éjjel áztam-fáztam
Hideg éjszakába...
Piros rózsza, fehér rózsza,
Nem járok én többé soha
Lánnyal találkára...

TÁBOR (TÁOR) ISTVÁN (Csepel)

Őszi ének

Ágai közt őszi fáknak
Síró hideg szelek ráznak
Levelet.

Biborlombbal, őszlevéllel
Repül lelkem a bus széllel
Messzire.

Ó, csak tépje, ó, csak hordja
Bánatvölgyből jajoromra
Lelkemet.

Röpítse el szép hazámba,
Hátha otthon megtalálja,
Kit szeret.

SZERETŐ SÁNDOR (Békés)

Gyászünnep Kossuth Lajos és Rubinek Gyula sirjánál. A Nemzeti Egység Pártja Mindszentek napján délelőtt kegyeletes ünnepség keretében adózott Kossuth Lajos és Rubinek Gyula emlékének. Mint minden évben, most is küldöttség kereste fel a párt nevében a Kossuth-mauzóleumot és Rubinek Gyula sirját s emlékbeszéd kíséretében koszorut helyezett el. Dési Géza, Héjj Imre, vitéz Kenyeres János, Rubinek István, Simon János, F. Szabó Géza, Temple Rezső, Tóth Pál országgyűlési képviselők s Néger Mihály titkár voltak tagjai a küldöttségnek, amelyet Váry Albert vezetett.

A reformáció emlékünnep. Október hó 31-én, a reformáció emlékünnepén, az ország protestánsai kegyeletes emlékünnepet tartottak. A templomokban délelőtt és délután emlékstentiszteletek voltak, a fővárosban pedig a Bethlen Gábor Szövetség a Vigadóban tartotta meg a főünnepet. A kormányt az emlékünnepen Lázár Andor és Fabinyi Tihamér miniszterek képviselték. A megnyitó beszédet Tasnády-Nagy, András dr. igazságügyi államtitkár tartotta és azután Kapi Béla dr. dunántúli evangélikus püspök emelkedett szólásra. Beszédében kiemelte a reformáció nagy szerepét az emberiség történetében és azt, hogy a reformáció politikája mindig nemzeti politika volt és hogy elsősorban mindig a nemzet érdekét tartották szem előtt. A püspök beszédét az egybegyűltek nagy tetszéssel hallgatták.

Hősök iskolája Mátészalkán. A volt cs. és kir. 5-ös gyalogezred emlékbizottsága elhatározta, hogy Mátészalkán hősök iskoláját épít a volt cs. és kir. 5-ik gyalogezred hősi halottainak emlékére.

Kitüntetett gazdasági cseléd. A földművelésügyi miniszter Fang István simontornyai gazdasági cselédet évtizedes hű és állandó szolgálatának elismeréséül dícsérő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. Pesthy Pál dr., a kerület országgyűlési képviselője méltatta a kitüntetett érdemeit. Az ünnepélyen jelen volt Hagymássy Zoltán dr. főispán és Perczel Béla dr. alispán is.

Szerémy Zoltán tragikus halála. November hó 3-án temették el Szerémy Zoltánt, a Vigszínház kiváló művészét, aki tragikus körülmények között, a színház új darabjának jelmezes főpróbája közben, az öltözőjében halt meg, 73 éves korában. Szerémy Zoltán, a magyar színművészetnek kimagasló és közszeretben álló egyénisége, a Vigszínháznak megalapítása óta tagja volt. Évekkel ezelőtt nyugalmába vonult és alagi villájában élte csendes és nyugodt napjait. Ebben a szindarabban a szerző felkérésére működött közre, de csak a jelmezes főpróbáig jutott el. A halál csontos keze érte nyúlt. A kedves, a derék, a sok mosolyt és kacagást fakasztó Szerémy Zoltán, az Ocskay brigadéros feledhetetlen palóca, elindult a mennyei nagy mezők felé, hogy jelentkezék a halhatatlanok között...

Matuska Szilveszter.

a biatorbágyi tömeggyilkos bűnügyét november hó 5-ikén kezdte tárgyalni a budapesti büntetőtörvényszék

Tisza István emlékezete. Gróf Tisza István tragikus halálának évfordulóján, október hó 31-én a Tisza István Társaskör kegyeletes emlékünnepélyt tartott, amelyen a társadalom előkelőségeinek élén József királyi herceg és Hóman Bálint kultuszminiszter is megjelentek. A megnyitóbeszédet Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke tartotta és emelkedett hangú beszédben méltatta Tisza István államférfiúi nagyságát. Báró Perényi Zsigmond Tisza István lángoló hazafiasságáról beszélt és arról, hogy Tisza meggyőződése szerint az emberiség egyetemes érdeke, hogy a Duna völgyében a magyar nemzet megmaradjon és betölthesse világtörténelmi hivatását.

A vagyonválságbuza új ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő buza árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértően novemberre métermázsánként 16 pengőben állapította meg.

A Bohm József-féle esemesgözlő-szakleírást tartalmazó könyvecske közel 150 régi és legújabb szőlőfajta kezelését, metszését, stb. ismerteti. A minatelep a Vasárnap előfizetőinek ingyen megküldi, ha kérésükkel hozzánk fordulnak.

Bestiális gyilkosság a fővárosban. November hó 3-ára, szombatira virradó éjszaka Budapesten, a Vilmos császárt 42 számú ház trafikájában meggyilkolták és kirabolták özvegy Pólya Sándornét, a trafik tulajdonosnőjét. Másnap éjszaka a gyilkos, Horváth Sándor, 27 éves állástalan fűszeressegéd, már a rendőrség fogdájában állt. Horváth, aki a trafik közelében lakott és a helyi viszonyokkal teljesen ismerős volt, napok óta készült a szörnyű terv végrehajtására. Szombaton éjszaka cigarettát kért az ismerős trafikosnőtől és amikor az asszony hátrafordult, pezsgősüveggel létszer teljes erőjéből fejbcsujtotta. Az asszony összerogyott, de még hörögött. Erre Horváth egy szeneslapátal és egy fahasábbal addig ütötte, amíg a hörögés meg nem szűnt. A bestiális gyilkost az ügyészség fogházába szállították.

Tündéri látványosság lesz György angol herceg és Marina görög királykisasszony esküvője

Az angol főváros már hetek óta készül György kenti herceg és Marina görög királykisasszony esküvőjének látványosságaira. Aki az angolokat ismeri, tudja, hogy egyetlen népe sincs a világnak, amelyek jobban ragaszkodnak a régi hagyományokhoz, természetes tehát, hogy a királyfi és a királykisasszony esküvőjét is a régi világ fényes díszruhái-ban s a régi hagyományok pompás külsőségei között fogják megtartani.

A nagyközönséget természetesen elsősorban a nászmenet érdekli, hiszen a Westminster apátságban megtartandó esküvői szertartáshoz csak a legelőkelőbb kiválasztottak juthatnak be. Tulajdonképpen két nászmenet indul egyidőben az apátság felé: a királyi pár a királyi palotából (Buckingham-palotából) indul el és vonul a fővároson keresztül az apátsághoz; a király és a királyné angol díszruhákban lesznek és ezzel a nászmenettel indul a királyi menyasszony is szüleivel és a nyoszolyóleányokkal. Külön látvá-

nyossága lesz ennek a nászmenetnek Marina királyi hercegnő kísérete, a nyolc koszorusleány, akik valamennyien királyi vérből származó hercegnők. A koszorusleányok között szerepelnek Julianna hollandi trónörökös-nő, Iréne, Eugenia és Katharina görög királyi hercegnők, Erzsébet yorki hercegnő és Kyra orosz nagyhercegnő.

A vőlegény nászmenete fivérének, a walesi hercegnek otthonából, a St. James-palotából indul és az angol trónörökös (a walesi herceg) is elkíséri a nászmenetben fivérét, György herceget, a Westminster-apátságra.

A nászmenetek utvonalaának több pontján tribünöket fognak építeni a gazdag nézők számára és ezekért a tribünhelyekért, valamint az utvonalon lévő ablakokért már most valóságos versenyfutás folyik és egy-egy nézőhelyért vagy ablakért a mi pénzünkben kifejezve sok száz pengőt fizetnek a kíváncsiak.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Miféle műtrágyát használjunk ősszel bekapálás előtt és tavasszal bekapálás után és hol és mennyiért szerezhető be? (Sz. Gy., Somlószőlős). — **Felelet:** A szőlőt homoktalajon 2 évenként, 200 mm agyagon 3—4 évenként 300 mm istállótrágyával szokták trágyázni. Műtrágyát csak azon években használnak, mikor a talaj nem kap istállótrágyát. Homokon 100 kg pétisó, 150 kg szuperfoszfát és 100 kg 40%-os káli, agyagon pedig 100 kg pétisó, 150 kg szuperfoszfát mutatkozik rentabilisnak. Hogy pontosabban mennyi műtrágya fizeti ki magát, azt ajánlatos kísérletek útján megállapítani. E műtrágyákat a sorközökbe kevert 20 cm mély barázdákba kell elhinteni és földdel betakarni; lejtős területen a barázdát a lejtővel keresztbe haladjon. Agyagtalajon lehet ezt ősszel is eszközölni, de homokon jobb lesz tavasszal. Ára mm-ként, kb.: pétisó 19.60, kálisó 19.80, szuperfoszfát 9.50 pengő. Legelőkelőbbben lehet hozzájuk jutni a mezőgazdasági kamarák útján, melyek minden faluban megszervezik a műtrágyaszervezést s így a szállítási költség alacsony.

Kérdés: Feleségtől különváltam és meggyeztem vele, hogy végkielégítés címen 1000 pengőt fizetek neki. Ezen egyességet közjegyző foglalta okiratba, amely okirat elkészítéséért 50 pengőt kér. Jár-e 50 pengő a közjegyzőnek az okirat elkészítéséért? (Egy hű előfizető, 2333. szám). — **Felelet:** Jár.

Kérdés: Gazdaadós vagyok, a községtől távol lakom s így mikor a gazdavédelmi rendelet életbelépett, arról nem

értesültem, kérhetem-e pótlólag a védettséget? (5985. sz. előfizető). — **Felelet:** A védettséget a bíróságnál kell kérni, de most már csak úgy kérheti, ha igazolni tudja, hogy eddig önhibáján kívül nem kérte. Ha a bíróság a védettséget megadja, úgy a kedvezményekben épügy részesül, mint akik a rendes időben kérték.

Kérdés: Kell-e adót fizetnem egy és félhold OFB által juttatott földem és egy hold saját földem után? Hadirokkant vagyok és semmi más vagyonom nincs. (V. A., Telkibánya). — **Felelet:** Földadót a fennálló törvényes rendelkezés szerint ön sem a múlt évben, sem az idei évben nem tartozik fizetni. Egyéb adóhátralékának az elengedését kérheti akkor, hogyha annak megfizetése anyagi romlásba döntene.

Kérdés: Akinék a vagyona védetté van nyilvánítva és vagy községi képviselő, vagy szövetkezeti igazgatósági, vagy más tag, jogot gyakorolhat-e? (B. I., Nagyréde). — **Felelet:** Ha valakinek az ingatlanai védetté vannak nyilvánítva, nem gátolja meg abban, hogy állampolgári jo-

Járogépek,

Fűzők, Orthopádia, Haskötők, Művégtagok, Műszerek, Ludaltalpbetétek, Gummiharisnyák, Kötőszerek, Gummiáruk, Sérvkötők.

A. K. S. művégtagok egyedüli készítője.

Kaszirer S. Sándor

orvosi műszerész, orthopádgép készítő
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 9. szám.
Telefonhívó: 33-8-34.

Az áruuzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcossal a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek úgy a közszükségleti cikkekkel való ellátása, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatáru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terményeinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményelt ott értékesítse és üzletrészejegyzések révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képesse teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

gait gyakorolja. Ilyen tiltó rendelkezés nincs.

Kérdés: Egy védett birtokos 300 pengővel tartozik. Felszólítottam, de nem fizet. Követelésem nincsen birtokára bekebelezve. Mit tehetek, hogy a pénzemhez jussak? (K. P., Aka). — **Felelet:** Védett birtokos ellen végrehajtást vezetni, vagy bekebelezni nem lehet. Azonban, ha a védett birtokos az Önnel szemben fennálló kamatfizetési kötelezettségének eleget nem tesz, úgy kérheti a védett birtokminőség megszüntetését a járásbíróságnál és ennek kimondása után aztán perelhet, illetőleg végrehajtást vezethet.

Kérdés: 1933-ban biztosítottam házamat. A mai nehéz viszonyokra való tekintettel szeretném felmondani a biztosításomat. Mit tehetek? (Régi előfizető, Nagykáta). — **Felelet:** A kárbiztosítást a biztosítási időszak 6-ik évének végére, vagy az azutáni évek végére lehet a szerződésben meghatározott felmondási idővel felmondani.

Kérdés: Öcsémnek az árvaszéknél 7000 papírkoronája van. Van-e kilátás arra, hogy azt a közeljövőben teljes értékében megkapjuk? (V. L., Magyarsálmás). — **Felelet:** Az árvaszéknél letétbe helyezett pénzek átértékeléséről nincs szó; azok ma is csak papírkorona értékben állanak fenn.

Kérdés: Részesülhet-e kegydíjban olyan egység, aki 10 évet töltött a fővárosnál, mint napibéres? (6152. sz. előfizető). — **Felelet:** Nem részesülhet.

Kérdés: 1. Az arcomon sok pattanás van, mit kell tennem, hogy elmuljanak? 2. Előfizethetek-e a „Vasárnap”-ra a nyíregyházi újságos-boltban? 3. Milyen feltételek mellett kaphatom meg a „Vasárnap”-naplót? 4. Lehet-e panaszos cikket küldeni a szerkesztőségnek? (B. J., Nyíregyháza). — **Felelet:** 1. Leghe-

lyesebben teszi, ha archibórét orvossal vizsgálattatja meg és tőle kér szakzszerű felvilágosítást. 2. Kérjük, hogy előfizetését a kiadóhivatalunkhoz címzett befizetési lapon rendezze. 3. A feltételeket november hó 4-iki számunkban ismertettük. 4. Igen. De csak abban az esetben, ha a panasz közérdekű. Ilyenkor azonban szükségesnek tartjuk a panaszt megokoló iratok csatolását a beküldendő cikkhez.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. J., Balatonyörök. Ön 1928 január hó 1. óta előfizetője lapunknak. — **Alsó Sz. Gy., Jákó.** Kérését nem tudjuk teljesíteni. — **B. J., Nyiregyháza.** Rejtvényekből közlünk. — **U. S., Szegedfelső-tanya.** Valamelyiket közölni fogjuk.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei

A. G., Csesztreg. Írásai kezdetlegések. Biztatásul azonban a „Szívem fája” című alkalmilag leközlőjük. — **Sz. S., Békés.** Légy türelemmel, sorra kerülsz. Üdvözet! — **K. J., Kiskörös.** Nem felejtettük Önt el, a sorrendet azonban be kell tartanunk. Verseiből ismét soroltunk a közlendők közé. Munkásságát figyelemmel kísérjük. — **K. F. I., Kőtelek.** Írásai nem minden tehetség nélkül valók, azonban a „Vasárnap” irodalmi nivóját nem ütik meg. Fejlődni kell, s hisszük, hogy még közlendőit is kapunk Öntől. — **M. F., Albertirsa.** „Kondás volt az öregapám” című verse alkalmilag sorra kerül. — **Ifj. Cs. I., Mány.** Ujabban és a multkorában beküldött versei közül válogatunk. — **T. J., Balmazújváros.** „Vándor uton” című verse a maga idejében sorra kerül. — **H. P. E., Kerecsény.** Dalai közt akadnak mértékűtök, azokat alkalmilag viszontlátja. Mindenesetre nagy haladás és fejlődés a már régebben beküldött versek óta. Csak így tovább! — **S. M., Kosd.** Kérjük, küldjön be több verset, mert egy írásból kritikát mondani nem lehet. — **Cs. Sz. L. és K. S. Csepel.** A nekem felajánlott baráti dalt, baráti szeretettel köszönöm. Üdvözet! — **Ifj. B. I., Hajduszoboszló.** Verseiből válogatunk. — **D. Sz., Hejőpapi.** Verse sorra kerül. — **Cs. G., Budapest.** Mások verseit eltulajdonítani nemcsak becsületbe vágó, hanem törvénybe ütköző dolog. Közönséges lopás, ilyenekből nem kérünk. Mit szólna Ön hozzá, ha most Erdélyi József följelentést tenne Ön ellen? — **Ö. R., Vésztő.** Küldeményét köszönöm. — **H. S. tanító, Gutorföde.** Levélben fogok válaszolni. Üdvözet!

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 november hó 6-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 31 fillér; kétkoronás 62 fillér; ötkoronás 1 pengő 57 fillér; régi egyforintos 82,5 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 45 fillér; 10 koronás 16 pengő 10 fillér; Napoleon-arany 33.10—33.35 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 10 fillér.

Szinarany kilogrammja: 5650—5660 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 81 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, november hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Gyoma, Kiskunmajsa, Kunszentmárton, Szabadszálás, Tótszentmárton. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Budapest.

Hétfő, november hó 12-én. Állat- és kirakodóvásár: Bácsbokod, Csorna, Győrszentmárton, Gyulakeszi, Halászi, Kápolna, Kétegyháza, Kocsér, Mohács, Mocsontéjános, Romhány, Sátoraljaújhely, Solt, Szirák, Várpalota. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bükkösd, Körmen, Magyarkeszi, Mór, Nagyatád, Nagyszakácsi, Tiszacséze, Toponár. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Ózd.

Kedd, november hó 13-án. Állat- és kirakodóvásár: Kölesd, Nagyfüged, Solt, Szirák. — **Állatvásár:** Szikszó. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd.

Szerda, november hó 14-én. Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Kiskunhalas. — **Állatvásár:** Csorna, Székesfehérvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bajna, Hegyfalva.

Csütörtök, november hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Jánosház, Keszthely, Kisbér, Lőrinci, Nyírbátor, Püspökladány. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Bajna. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyrákos, Pölöske.

Péntek, november hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Aszód, Csenger, Lőrinci.

Szombat, november hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Cibakháza, Endrőd, Makó, Szegvár.

T R É F Á K

A pengőrontás

— Papa, kérem, mi az a pengőrontás?

— Pengőrontás például az, ha én a Grün bácsinak tíz jó pengőt kölcsönadok becsületszóra.

A jó elnök

— Látja ott azt az embert? Az direkt arra van teremtvé, hogy a lárma elleni liga elnöke legyen.

— Miért?

— Mert süketnéma.

A ráadás

Kopasz ur elmegy egy drogériába és valami jó hajnövesztőszert kér. A segéd levez a polcra egy üveget és azt mondja:

— Ez a mi saját készítményünk, a legmelegebben ajánlhatom.

— Na és micsoda garanciát tud nekem adni arra nézve, hogy ez a szer tényleg megnöveszti a haját?

— Minden üveghez egy hajkefét adunk ráadásul.

Ikrek

A tisztviselőik ikreket kaptak, mely alkalommal az ismerősök elhalmozták őket szerencsekívánataikkal.

— Lehet tőlük éjjel aludni? — kérdi valaki az apától.

— Meglehetősen, — hangzik a válasz — az egyik úgy ordít, hogy a másikat nem is lehet hallani.

Jó kis barométer

Egy gazda Szent Istvánkor feljött Pestre, bement egy üzletbe és barométert kért. A segéd több különféle barométert tett elébe.

— De kérem, — szölt a gazda, hosszas válogatás után — hogy van az, hogy ahány barométert itt látok, az annyiféle mutat?

— Ja, kérem, — válaszolt a segéd — ebből is láthatja gazduram, hogy nálunk milyen nagy választék van.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

nép i l

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

2. Pontrejtvény.

. r . n . b . r . n . a . a . y . o .

(Beküldte ifj. Kapás Ferenc Keczelről.)

3. Szórejtvény.

eb kisebb gazdaság intézője
(p=t) (—is)

(Beküldte Csatári Mihály Rétságáról.)

4. Szórejtvény.

izomkötő rombol ó

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyből.)

5. Szórejtvény.

Péter Pál János József Simon Jónás
Szent Szent Szent Szent Szent Szent

(Beküldte Ujvári Sándor Szeged-Felső-tanyáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasónkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 42-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Páris**. 2. Szórejtvény: **Országzászló**. 3. Szórejtvény: **Szüreti multság**. 4. Szórejtvény: **Hüségese barát**. 5. Szórejtvény: **Spárga**.

Megfejtették: Ujvári Sándor, ifj. Szita Mihály, Henszel Mihály, Rácz Elek, Percze Rókus, Kovács Bálint, Kollár Irén, Csibráki Mihály, Fekete Imre, Günther Ferenc, Vargha Anna, László Irén, Budai György és Tichy Vilmos.

Jutalomkönyvet nyertek: Ujvári Sándor (Szeged-Felső-tanya) és Fekete Imre (Sajókeresztúr).

A 43-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. NOVEMBER 11—17.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap XI. 11

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kaputéri templomból. Prédikál Kapi Béla dr. dunántúli püspök. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. 12.30: Közvetítés a Petőfi-házból, a Petőfi-Jókai Múzeum 25 éves jubileuma alkalmából. 13: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara. Közben: A bécsi rádióállomás műsora. Közvetítés az asperni pillőlötérről. Beszédgetés egy pilótával, majd Simand ugró számol be esés közben benyomásairól. Utána kb. 14.25: A cigányzenekar muzsikájának folytatása. 15: „Budapest mint agrár-piac”. Hazay Árpád dr. miniszteri titkár előadása. 15.50: Hütter Pál gondolkázik, zongorakísérettel; komoly zene. 16.30: „Tompa Mihály költeményei”. Elmondja T. Monostory Margit. 17: Szórakoztató zene. 18.10: „Amikor a függöny legördül”. Zágón István csevegése. 18.45: Hanglemezek; operariák, műdalok. 19.45: „A valóság és költészet”. Surányi Miklós csevegése. 20.20: Sporteredmények. 20.30: „Szédő Miklós énekel, zongorakísérettel; magyar dalok. 21.15: Hírek. 21.35: Szórakoztató zene. 23: Louis Tynaire festőművész francia és magyar nyelven szól magyarországi emlékeiről. 23.30: Heinemann Sándor jazz-zenekara.

Hétfő 12

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Régi magyar gyermeknevelés”. (Felolvasás). 10.40: Stanislaw Balowski előadása a lengyel cserkészmozgalom alapvető eszméjéről. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: P. Ritter Olga és Jákó Béla énekel, zongorakísérettel. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „Utazás Kréta-szigetén”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „London, a gyermekek paradicsoma”. Hegedűs Nóra londoni riportja. 17.30: Hochstrasser Ferenc fuvolázik, zongorakísérettel. 18: Német nyelvtanítás. 18.30: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 19.30: „A vérmedve elejtése”. Maderspach Viktor előadása. 20.05: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése, komoly zeneművek. Utána kb. 22.30: Hírek, stb. 22.50: Hanglemezek; szórakoztató zene. 23.20: Pertis Pál cigányzenekara.

Kedd 13

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Somlay Károly elbeszéléseiből”. (Felolvasás). 10.40: „Mi újság a rádió körül”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05:

Hanglemezek; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Kondor Leó és Polgár Tibor két-zongorás jazz-műsora. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 18.05: Francia nyelvtanítás. 18.35: Melles-vonónégyes; komoly muzsika. 19.10: Részletek a „Virágfakadás” c. Schubert-film-ből. 19.50: „Kedves költő — Csokonai Vitéz Mihály”. Benedek Marcell dr. előadása. 20.25: Eröss Béla és Nádor József szerzeményei. Előadja Bodán Margit és Kalmár Pál. Kísér Eröss Béla (zongorán) és Veress Lajos cigányzenekara. 21.30: Hírek, stb. 21.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. 23: Sebestyén Károly dr. németnyelvű előadása. 23.15: Heinemann Ede jazz-zenekara.

Szerda 14

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „A falu veszedelmei régen”. (Felolvasás). 10.40: „Kerti virág-állványok és edények megóvása a fagykártól”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó stb. 12.05: Nyári Rudi cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: M. Németh Anna zongorázik, Silényiné Kovács Boriska hegedül. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „A nádvillától a mal evőszékig”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A magyar iparpártolás jubileuma”. Soltész Adolf előadása. 17.30: Hanglemezek; táncdalok. Közben 18: Olasz nyelvtanítás. 18.30: A hanglemes műsor folytatása. 18.50: „Evelyn férjet keres”. Bán Ferenc elbeszélése. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Pillangó kisasszony”. Dalmú 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Puccini. Az I. felv. után: Hírek. Az előadás után: Időjárásjelentés. 22.15: Magyary Imre cigányzenekara. 23.15: Len Baker jazz-zenekarának műsora.

Csütörtök 15

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Mungo Park fogsága az afrikai négereknél”. (Felolvasás). 10.40: „Török mesék”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A disznótörő”. Vízváry Mariska előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Gazdantafolyam: Az okszerű takarmányozás. II. rész”. Zajtay Artur dr. ny. kísérletügyi igazgató előadása. 17.35: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. 18.30: „A magyar erdő szerelmese”. Lőrinczy György megemlékezése Bársony Istvánról. 19.05: Senyel-Szabó Ilus énekel, zongorakísérettel. 19.45: A rádió külügyi negyedőrája. 20.05: Színműelőadás a Studióban. „Aranylanc”. Optimista komédia 3 fel-

vonásban. Irta Ujházy György. 21.50: Hírek, stb. 22.10: Emlékezés Festetics Leó grófra halálának ötvenedik évfordulóján. Ismertető előadást mond Major Ervin dr. Zongoraszerzeményeiből előad Stefánia Imre. 22.50: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel.

Péntek 16

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). 10.40: „Ifjusági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek; műdalok, zenekari számok. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákfélőrája: „IV. Béla király országépítése”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettje. 17.30: Gyorsirótanfolyam. 18: Sportközlemények. 18.20—22: Ünnepi műsor nemzetl hadseregünk Budapestre való bevonulásának 15. évfordulója alkalmából. 18.20: Magyar indulók. Előadja a Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekara. Közben az 1. szám után: „Tizenöt éve”. Vitéz Somogyváry Gyula előadása. 19.40: Egyetemi Énekkarok műsora. 20.25: „Szegeedtől Budapestig”. Eckhardt Tibor dr. országgyűlési képviselő előadása. 20.45: Magyar hangverseny. Közreműködik Sándor Erzsé, Székelyhidny Ferenc dr. (ének) és az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22: Hírek. 22.20: Győri Parádi Jóska cigányzenekara. 23: Lugossy István tárogatószám. 23.30: Cigányzene.

Szombat 17

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: „Legenda a fehér elefántorról”. (Felolvasás). 10.40: „Divatujdonságok a prémeokról”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hetényi-Heidelberg Antal—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Járóka Feri cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Ezermesterműhely”. A rádióélet ifjusági félőrája. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A legújabb magyarországi ásatások”. Gerevich Tibor dr. egyetemi tanár előadása. 17.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. 18.45: Mit üzen a rádió? 19.20: Hanglemezek; táncdalok. 20.05: Színműelőadás a Studióban. „Az orpingtoniak”. Vidám színmű 3 felv., 6 képb. Irta Körös Andor. Közben kb. 21.40: Hírek. 22: Rigó Jancsi cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. 23: A Mándits jazz-zenekar.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap, november 11, délután 15.10—15.40: Előadás. — Hétfő, november 12, este 20.25: Hírek. 20.50—22: Jazz, ének. — Kedd, november 13, délután 18.40—19.20: Szalonzene. — Szerda, november 14, este 19.40—21: Szórakoztató zene. 21.10: Hírek — Csütörtök, november 15, délután 17.05—17.25: Hírek. — Péntek, november 16, délután 18.50—19.15: Elbeszélés. — Szombat, november 17, délután 18.50—19.15: Előadás.

A HALÁLSUGÁR

Kis regény ★ Irta: L. J. BEESTON

— Ön rémeket lát.
— Lehet! Ez a foszforfolt valami különös, rendkívüli, kísértetiesen ijesztő tervet jelent. Csak éppen megfejténi nem tudom ezt a rejtélyt.
— Jó! Hát akkor menjünk innen. Ugy érzem magam, mintha valami sirtóban lennék.

III. FEJEZET

Az ördögi terv

Augustus Sheldon másnapra már el is felejtette az egész pincebeli epizódot. A munkája különben is lekötötte minden gondolatát. A személyi biztonságát nem érezte veszedelembe, mert amikor Trail dr., a hírneves detektív szolgálatait igénybe vette, éppen úgy elvetette a gondját ennek, mint ahogy valami féltett kincsét a bank biztonságos pánccelrekeszébe helyezi el az ember.

Harmadnap azonban Trail újból jelentkezett a Bloomsbury Square csendes házában.

— Látom az orráról, hogy valami ujságot hoz! — tréfálkozott Sheldon, amikor a detektív laboratóriumába belépett.

— Legutóbb beszélgettünk valami spiritiszta szeánszról Mrs. O'Fall házában, — kezdte Trail. — Milyen időközökben szokott ott megfordulni ön?

— Az különböző. Nem veszek részt minden összejövetelen, csak olyankor megyek el, amikor O'Fall asszony külön felhívja a figyelmemet valami érdekes kísérletre.

— A holnap estére összehívott szeánszon résztvesz?

— Megigérttem, hogy ott leszek.

— Ah! Akkor hát az volt a nagy terv...

Sheldon meglepetve nézett fel:

— Nem értem! Miféle nagy terv?

— Az ön meggyilkolása. Rocca is ott lesz a holnapi szeánszon.

— Máskor is ott volt már.

— És az ilyen szeánsz rendszerint elsötétített teremben történik, ugy-e?

— Igen.

— Ön szmókingban lesz?

— Természetesen.

— Akkor tehát a gyilkos terv a következő: Közvetlenül a szeánsz kezdete előtt Rocca félrevonja önt, bizalmas beszélgetésre és a vita hev-

ben, ahogy gesztikulál, észrevétlenül megérinti az ön ingmelle fekete fémgombját. Az ujjá hegyén pedig lesz egy bizonyos mennyiség abból a foszforeszkáló anyagból, ami ott a pincében a világító célpontot képezte. Amikor aztán sötét lesz és megkezdődik a szeánsz... érti már a tervet?

— Uristen! — borzongott össze Sheldon. — Valóban pokoli terv. De egyben zseniális is.

— A lövés után természetesen eldobná a fegyvert. Valószínűleg kihajtaná az ablakon. Így aztán nincs semmi bizonyíték...

— Borzalmas. És hogy jött erre rá?

— Hm, — mondotta a detektív — ma újból lent voltam abban a pincében. Egész sereg friss golyónyomot találtam. S azonfelül egy új célpontot is: egy foszforeszkáló, fekete inggombot, ami a falba volt szurva. Ez az egész.

— Micsoda pokoli ravaszság!

— Az bizony! Nos, Sheldon, ez az ember végez magával... előbb vagy utóbb! Egyszer csak nem tudjuk keresztelni a terveit. Éppen ezért, holnap nekünk kell végeznünk vele. Belemegyünk ebbe a kalandba, holnap este. Én is résztveszek a szeánszon, érti? És gondoskodik arról, hogy elhárítsuk a veszedelemet, de egyszerűsmind fülönesipjúk a merénylőt. Az angol bíróság nem veszi tréfának az ilyen revolveres gyilkossági kísérletet.

— Ez mind szép, — bólintott Sheldon — de mi lesz, ha az a golyó mégis csak talál?

— Erre is gondoltam. Ön golyóálló pánccelt fog viselni a fehér ingmell alatt. Már meg is rendeltem egy ilyen pompás, modern szerkezetet.

— Hm, nem tetszik nekem ez a dolog, Trail. Sehogysem tetszik.

— Ezt tökéletesen megértem. Nem olyan kellemes gondolat ez. De bizonny bennem, Sheldon... én résen leszek.

— Könnyű önnek, Trail. S mi lesz, ha a golyó feljebb talál és a fejet éri, ahol nincs pánccel?

— Az nem lehet!

— Vagy esetleg mélyebben talál, az altesten.

— Az teljesen kizárt dolog.

— Miért?

— Mert mi tudjuk a pincebeli tábláról, milyen kitűnő, gyakorlott lövő ez a Rocca. Minden golyó pontosan talál. Ez az egy halálosan biztos.

— S mi lesz, ha a védőpánccel nem válik be?

— Erre is gondoltam. Próbaképp felvettem egyet, itt van most rajtam, az ingem alatt. Álljon oda, Sheldon, vegye elő a revolverét és próbáljuk ki a pánccelinget!

IV. FEJEZET

A rejtélyes golyónyom

Másnap este, kilenc óra tájban egymásután gyülekeztek a meghívott vendégek Mrs. O'Fall házába, a Clarence Gate-n. A csinos, fiatal háziaszony mindenféle okkult tudomány és kísérlet lelkes rajongója volt. Egy-egyed tízre már tizenketten voltak a nagy szalonban. Két libériás inas frissítőket szolgált fel. Ekkor lépett be az ajtón a vékonyorru, vastagnyakú vörös ember.

— Augustus Sheldon, a híres kémikus itt van már? — kérdezte Rocca utotgra, amikor kezét csókolt a háziaszonynak.

— Igen, itt van. Az imént jött!

— Öt percet várjunk még!

A következő pillanatban Rocca már ott állt Sheldon előtt:

— Örülök, hogy láthatom, Mr. Sheldon, — üdvözölte udvariasan a tudóst, alig észrevehető remegéssel a hangjában. — Szeretnék önnel pár percet bizalmasan beszélni.

A többiek türelmetlenkedtek:

— Kezdjük már! Itt az ideje, hogy kezdjük a szeánszt.

(Vége következik.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 6-án.)

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza: 77 kg-os 15.95—16.30, 78 kg-os 16.10—16.45, 79 kg-os 16.25—16.60, 80 kg-os 16.35—16.80, felsőtiszai 77 kg-os 15.60—15.90, 78 kg-os 15.75—16.05, 79 kg-os 15.90—16.20, 80 kg-os 16—16.30, duna-tiszai, fejemegyei, dunántúli 77 kg-os 15.45—15.60, 78 kg-os 15.60—15.75, 79 kg-os 15.75—15.90, 80 kg-os 15.85—16.

Pestvidéki rozs 11.90—12, egyéb 11.90—12, sörárpa elsőosztályú 17.50—16.50, másodosztályú 16—17, harmadosztályú 15—15.50; takarmányárpa, elsőosztályú 13.90—14.10, másodosztályú 13.65—13.80; zab, elsőosztályú 13.80—14, másodosztályú 13.70—13.80; tengeri, tisztántúli 9.50—9.80, egyéb 9.30—9.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra: 16.50—16.52, májusra 16.78—16.79.

Roszs márciusra: 13.16—13.18, májusra: 13.40.

Tengeri májusra: 10.58—10.61 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Lucernamag. Mint már a múlt héten közöltük, az iránzat a kivételi felárterítések hírére megszállárdult és az árak élénk kereslet mellett emelkedtek. Lóheremag. Hazánkban az árak alig csökkentek. Egyéb heremagokban az elmúlt

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad Barna-bank, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

héten sem volt forgalom. *Tavaszbükköny* irányzata tartott, csekély kínálat mellett az árak magasabbak. *Köles* iránt még alig mutatkozik érdeklődés. *Muharmagban* az olesó jugoszláviai ajánlatok károsan befolyásolják a piacot. *Szudánfü* iránt aránylag jó árak mellett mutatkozik némi érdeklődés. *Tökmag*. Az árak ismét lemorzsolódtak. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában*: Köles, fehér 12—13, vörös 10—11, vegyes 9.75—10.25; repce 22.50—23.50; napraforgó, fehér 16.50—17.50, vegyes 12.25—12.50; lenmag, nagy 23.25—24, kis 21.25—22; tökmag, nagy 21.50—22.50, kis 18.50—19.50; mák (kék) 47—48; borsó: Vikt. 28—31, expressz 20—22, őszi 20—22; lencse, nagy 42—45, közép 24—30; bab: fehér gyöngy 14.50—15, dunai szokvány 13.20—13.50, dunántúli szokvány 12.75—13.25, felsőm. szokvány 12—12.25, gömbölyű fűrj 14.50—15.50, hosszú 14—15; lucernamag 140—155; lóheremag 125—140; tavaszi bükköny 20—22; buzarkorpa 10.60—10.70; 8-as liszt 13.75—13.90 pengő métermázsánként.

Abrahtakarmánypiac. Buzarkorpa 11, árpakorpa 12, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzarkorpa 11, buzatakarmanyliszt 14, konkolydara 11.25, lenmagpogácsa 14.25, napraforgópogácsa 13, repcepogácsa 9.25, répaszélet, szárított 9, rozskorpa 9.50, rozskorpa 11, rozstakarmanyliszt 13, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmanylvásár. Réti széna, másodrendű 5.50—6.20, harmadrendű, csomagolásra 4—5.30, sarjuszéna 5.65—6, muhar-széna 5.60—7, lucernaszéna 8—9, zabosbükkönyszéna 6.50—6.80, zabszalma 4.60, alomszalma, elsőrendű 5.50, másodrendű 4.50—5, zsupszalma 6.40 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Takaró szalma, uradalmi tétel 28—32, kistermelői tétel 24—26, bé-lés szalma 12—16 pengő métermázsánként. *Cirokmag* 8—8.20 pengő métermázsánként.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 42—46, másfél-éves tinók 40—42, másfél éves üszök 40—42, fiatal, friss fejűs tehén 50—55 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 80—88, másodrendű 74—79, harmadrendű 60—70 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Csikó 45, ígás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 185—300, ígás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 200—400, alárendelt minőségű lovak 20—180, vágó lovak 15—150 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Bika, tarka, harmadosztályú 20 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg szulyban 40—45, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg szulyban 44—48 fillér

kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulyvevővel.

Sertésvásár. Elsőrendű uradalmi zsirtés páronként 340 kg-on felül 82—83, szedett közép 73—75, silány 63—66 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kilógig, magyar 65—70, tarka 75—80, borjubőr, hosszú lábbal 1.15—1.20, rövid lábbal 1.25—1.30, juhbőr 70—75 pengő kilogrammonként. Vidéken az árak 15—20 fillérrel magasabbak.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőlt tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 260—320, szedett vaj 180—220, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 240—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Éltőbaromfi:* Tyuk 1.60—3, csirke 0.80—2.20, ruca 1.50—2, pulyka 2.20—3 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.15—1.50, csirke 1.40—2.20, ruca, hizott 1—1.30, lud, hizott 1—1.30, pulyka, hizott 1.10—1.40, libamáj 2—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 8—10, főzőtojás és apró 6—8 fillér darabonként.

Zsir és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.20—1.40, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.80, háj 1.32—1.44, tepertő, zsíros 1.40—2, sertészsír, helybeli 1.28—1.44 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.10—1.40, harsca 2.60—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.60—2.40, gerinc 3—4, lapocka 0.80—1.40, többi része 0.40—0.50, őz, gerinc 3—5, comb 2—2.80, többi része 0.50—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 2—3.50, fácán 2—2.60, fogoly 0.80—1.50 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4.40, félédes 3—3.80, rózsa 2.60—3.20, erős 2—2.40, mák, kék 0.68—0.90, pergetett méz 1—1.40, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 10—20, petrezselyem 10—20, zeller 16—30, kalarabé 8—16, karfiol 24—52, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 40—100, cékla 10—20, fejeskáposzta 6—14, savanyított káposzta 24—32, kelkáposzta 8—18, vöröskáposzta 10—20, fejessaláta 6—16 (1 darab), torma 40—120, burgonya, Gülüba 10—12, őszi, rózsa 8—10, nyári, rózsa 10—12, Ella 6—8, kifli 16—20, tömör csiperkegomba 140—240, szegfűgomba 140—160, szárított gomba 400—1000, zöldpaprika, apró, hegyes 18—40, nagy, tölteni való 20—60, tök, főző 10—24, süttötök 10—16, sóska 20—40, paraj, tisztított 16—30, feketeterék 8—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—12 fillér.

Gyümölcs: Alma 24—60, körte 32—60, birsalma 20—50, közönséges szőlő 36—100, dió 70—120, dióbél 280—400, mo-

gyorébél 280—360, héjazott mandula 320—560, gesztenye 32—60 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacon a helyzet változatlan, a kínálat bizonyos emelkedése mellett az árak is változatlanok. Kistermelők az Alföldön, ab pince, seprősen 1.75—1.90, uradalmak ugyanott, ab állomás, nyersen fejtve 2—2.20 pengő között kínálak alacsonyabb foku borokat (10—11 fok Malligand) hektoliterfokonként. Kistermelők magasabb foku, jobb minőségű borokért 1.90—2.10, uradalmak ugyanezekért 2.20—2.50 pengőt kérnek hektoliterfokonként. 14 fok körüli és ezenfelüli édeskes borokért uradalmak 40 pengőt, hegyvidéken elsőrendű minőségű 50 pengő körüli árat is kérnek hektoliterenként. Jobb minőségű áruban is történtek eladások. Az exporttevékenység nem jelentékeny.

Szész és szeszszitalok. A szeszszületésnek. Az árak változatlanok. *Gyümölcs-pálinka.* Szilárd irányzat mellett *törköly 3—3.10, seprőpálinka 3.20—3.30, szilvrium, új 3.70, ó-kék 4.80—5, eperpálinka 3.50* pengőig kelt el 10,000 literfokonként. III. táblázat szerint +3% forgalmi adó.

Fapiac. A fenyőfa árak általában szálladnak, de a kevésbé kelendő jobb árunál köbméterenként 1—2 pengős árengedményt is adnak. A *tűzfapiac*on a felárak megszűntek A forgalom főként Budapesten élénk. A Faforgalmi R.-T. novemberi árai a következők: bükk hasáb 290, hasított dorong 280, dorong 260, vékony dorong 220, tuskó 255, gyertyán hasáb 280, hasított dorong 270, dorong 250, vékony dorong 250, tuskó 240, cser-, tölgy- és kőris hasáb 250, hasított dorong 240, dorong 220, vékony dorong 185, tuskó 220, ákác hasáb 290, hasított dorong 280, dorong 260, vékony dorong 220, tuskó 160, egyéb kemény hasáb 240, hasított dorong 230, dorong 210, vékony dorong 175, tuskó 210, fenyő hasáb 260, dorong 210, lágy lombohasáb 210, dorong és tuskó 180, hasított tölgyfa 285 pengő vagononként budapesti paritásában. Aprított bükkfa, 1 éves 4—4.10, 2 éves 4.50—4.60, cser-, 1 éves 3.70—3.80, 2 éves 4.40—4.50 pengő 100 kilogrammonként, a viszonteladókkal való forgalomban. *Lombfa* iránt a kereslet megélenkült és a lombdőkre megtartott árveréseken a múlt éviéknél magasabb árak érhetőek el.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára november 6-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 17.05—17.35, dollár 341.40—345.40, kanadai dollár 343—353, holland forint 231.70—233.70, német márka 136—137.60, svájci frank 110.70—111.65 pengő. *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.02—14.20, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.65—65.25, román leu 3.42—3.46, bolgár leva 4—4.15, olasz lira 29.90—30.25, osztrák schilling 80—80.70 pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-
SZÖVETSÉG